

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

103-6-32

Revisado 1969

Biblioteca Complutense

9/1 *Ildefonsina.* 9

E. Do. c. 7 N. 14

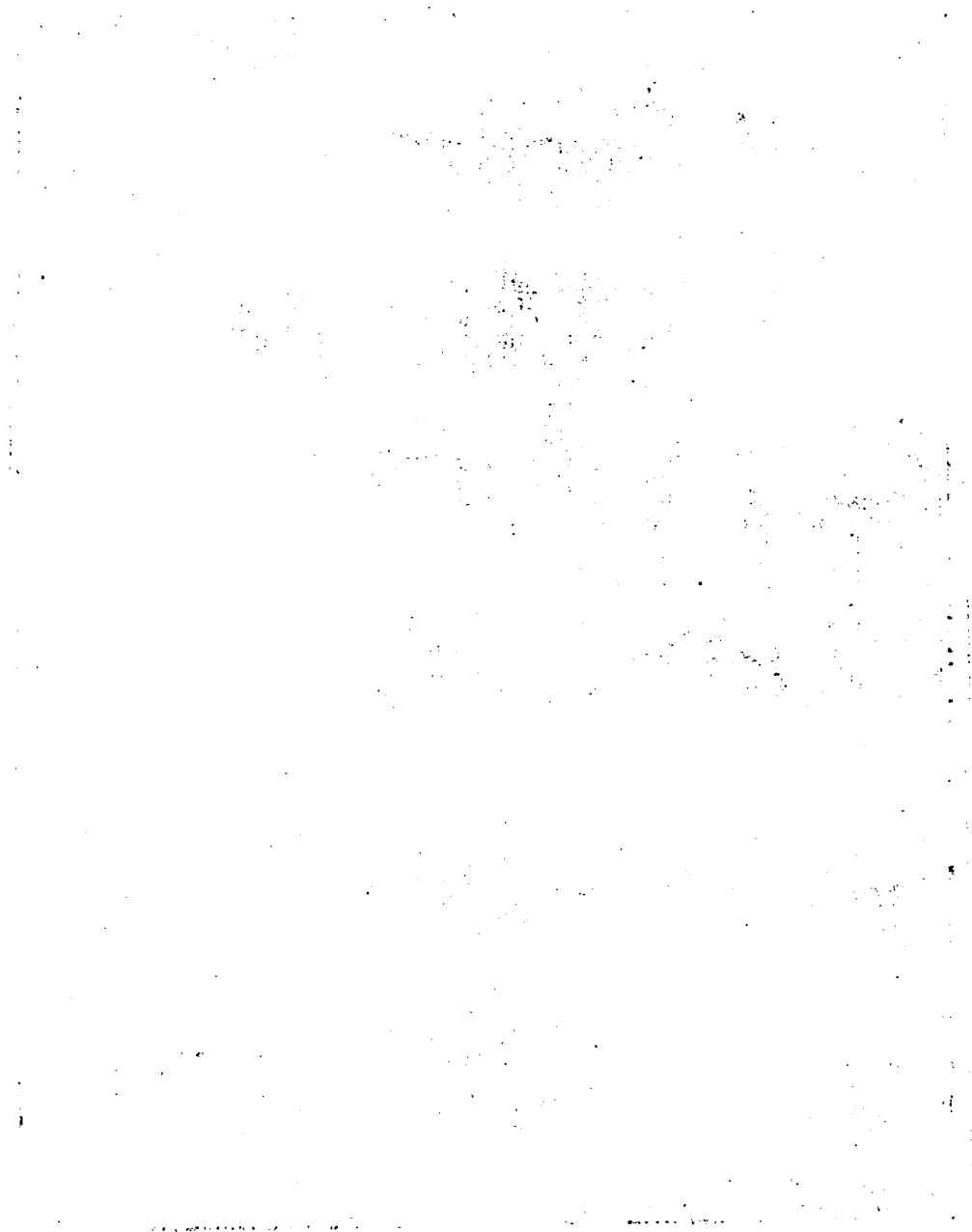
DER
N°- 16 235

ABR. CORLAEI
Antverpiani
DACTYLIOTHECAE
PARS SECUNDA
*triplo quam fuerat
numero auctior
cum explicationibus*
IACOBI GRONOVII.

LUGDUNI BATAVORUM
Excudit
HENRICUS à DAMME
MDCCVII.

ABRAHAMI GORLAEI
ANTVERPIANI
DACTYLIOTHECAE

PARS SECUNDA,

SEU

VARIARUM GEMMARUM,

Quibus antiquitas in signando uti solita,

SCALPTURAE,

Tuplo quam fuerunt, partim antehac ineditarum, partim
ex scriptis eruditorum virorum collectarum
numero locupletiores,

Cum succincta singularum explicatione

JACOBI GRONOVII.

Accidit

MARBODAEI, GALLI, CAENOMANENSIS,

Carmen de Gemmis & Lapidibus.

LUGDUNI BATAVORUM,

Excudit HENRICUS à DAMME, Bibliop.

MDCCVII.

JACOBI GRONOVII

EXPLICATIO FIGURARUM

IN GEMMIS

ABRAHAMI GORLAEI ET ALIORUM.

- Num. 1 Upido citatissime equitans, quasi alis equoque acceleraret.
- 2 Bellerophon & Chimæra, ut sæpe in nummis Corinthi.
- 3 Apollo ipse, vel fanaticus ab Apolline, cum omnibus oraculi insignibus, cithara, tripode & cortina, corvo (ut ann. 10) & lauru, quam tenet quoque in nummo Caracallæ Croyano. Hanc gemmam ut & alteram num. 98 & tertiam num. 111 consideravit Tristanus in addendis in to-mum primum.
- 4 Fortuna cum solito cornu copiae & clavo.
- 5 Fæmina currui insistens, urgens alato flagello duos anseres ei junctos, quos singulos moderantur pueruli.
- 6 Gemma notabilis, in qua exhiberi opinor nuptias per confarreationem, junctis cocuntium manibus, sponsa far frugesque imponente ignibus in altari, sponso affundente aquam: quibus ad sacri solennitatem rite augendam adest liticen,

- 6 ticen; & velut Juno pronuba cum sceptro ap-
portans canistrum frugibus plenum. Vide I.
Lipsium ad Taciti Annales IV, 16.
- 7 Bubulcus in diphtera cum armento.
- 8 Priapus jocosè ex arbore concinnatus, appposito
cratere, similiter exciso ex summitate rupis,
cui sacra facit Faunus.
- 9 Bacchus sub vite cum thyrsò & cane.
- 10 Mercurius & Pallas, quasi hæc Atticam terram
irrigare constituens, Jovis jussu per Mercurium
prohiberetur id facere, de qua re Higinus fab.
164: an consultant de filiabus Cecropis? ad-
stat enim Actæo texta de vimine cista, cui pe-
dem hæc imponit.
- 11 Immolaturus primitias frumenti.
- 12 Indulgens genio post victoriam in ludis.
- 13 Apollo, an Orpheus? citharam pulsans.
- 14 Sacrificium, ut videtur, ab gravida instaura-
tum, ut commendaret uterum diis & præser-
tim Junoni Lucinæ, ex descriptione Ovidii
111 Fast. 253.
Ferte Deæ flores: gaudet florentibus herbis
Hæc Dea: de tenero cingite flore caput.
Dicite, tu lucem nobis Lucina dedisti,
Dicite, tu voto parturientis ades.
Si qua tamen gravida est, resoluta crine precetur,
Ut solvat partus molliter illa suos.
- 15 Minerva Victrix, ut hanc ipsam loquentem
facit nummus Caracallæ inter Croyanos LIV,
11: nec alia occurrit in annulo 136.
- 16 Hæc quoque seu florentem herbam adolens ho-
norat

- norat Junonem ut num. 14, cujus sceptrum adest; vel laurum foco imponit, ut ann. 131: an est maga?
- 17 Salus Dea innitens columnæ, præter quam ex transverso prominet hasta, Divinis statuis addi solita.
- 18 Fortuna, ut num. 4.
- 19 Spes, conclamata an implenda propediem?
- 20 Præfectus classis.
- 21 Mulier palmam, quam nacta est, diis sacratura.
- 22 Apollo cum Marſya.
- 23 Inter cornu copię & caduceum inter vas ejusdem figuræ, quam tenet Scythia apud Anton. Augustinum in tabula 72 ad Dialogos: nisi quod nostrum in gemma sit ansatum: an igitur copię lætitię pacisque typus?
- 24 Venus sedens nuda & victrix accepto pomo aureo, quod ostentat, ab Paride. Sic ex nummis Plautillæ & Herennię Etruscillæ commodo huic gemmæ vocem.
- 25 Leo & Equus in pernici cursu.
- 26 Antinous, ut opinor, sub forma Mercurii vehens elephanto. an erit symbolum æternitatis, quæ in nummis Maximiani?
- 27 Corvus lauro insistens, ut notum.
- 28 Pastor hircum abigens, forsan ad sacrificium Bacchi; unde hæc cælatura erat in ejus curru, prout exstat in Antiquitatum Romanarum tabula LIV, & qualem immolat Numa in gente Pompilia.
- 29 Vultus festivus Cupidinis.

**

30 Palla-

- 30 Palladis Galeatæ vultus, an Romæ.
- 31 Lætitiæ typus per spicam & uvam, quas tenet manibus ostentatque illi qui coegerat.
- 32 Fortuna, ut num. 18, cui blanditur Cupido.
- 33 Sabinæ vultus, ut occurrit in nummis quibusdam.
- 34 Forſan eadem alio ornatu capillorum.
- 35 & 36 Duo viri nudi, ſed in tergo pendulam veſtem ab humero demittentes, altera manu elevantes vel caput recens abiſſum, quorum alterum habet etiam dependentes lemnifcos, vel larvam; quod dum contemplor, opportune ſuccurrit ſpicilegium Antiquitatis, cujus eruditus editor ac interpres ſignificabat pag. 71 caput humanum in Capitolii fundamentis reperi- tum, quod ad hanc gemmam congrue deſcripſit Livius integra facie fuiſſe, Cato in fragmentis apud Juſtum Rycquium recens & fluente ſanguine.
- 37 Idem vultus, qui num. 30.
- 38 Fere ut num. 33.
- 39 Cithariſtria victrix, an Muſa.
- 40 Luſtator in gradu & projecta manu quaſi ingreſſurus modo luſtam.
- 41 Monſtrum Ægyptium, ſiquidem recte exceptum ſit; vultu antico canino, poſtico virili, interpoſitis cornibus, deſinens in Pana, Cupidini manum porrigens, tanquam iidem jungerentur, qui in annulis num. 31.
- 42 Luſta Erotis & Anterotis (hîc enim licet hos admittere, qui in annulis num. 132 repudiari de-

- debebant) non aliter exhibita , quam veri lu
 ctatores in nummis Laodicensium & Aspendio-
 rum.
- 43 Equus marinus, qualem edidit quoque Leo-
 nard. Augustinus num. 212, & conspicitur in
 Antiquitatum Romanarum tabula L, in num-
 mis vero tum Gallieni cum inscriptione NE-
 PTUNO COS. AUG. tum Lampfacenorum : atque
 etiam in nummo coloniæ Augustæ Troadensis
 apud Vaillantium Neptunus manu tenet.
- 44 Aquila rostro ramum lauri, pedibus fulmen
 tenens.
- 45 Leo frendens & rugiens, demissa tamen cauda,
 prorsus ut in nummis ΤΕΛΗΤΩΝ, & Smyrnæo-
 rum, & Cassandri, & Imperatoris Philippi.
- 46 Biga Victoriæ.
- 47 Ubertas, quam explanationem mutuor ex Pi-
 vesvii Tetrici nummo apud Tristenum, qui
 proxime huc accedit ; quum alioquin ea aliter
 soleat exprimi.
- 48 Deucalion & Pyrrha, ut interdum in nummis :
 an conjugii concordia?
- 49 Faustus pastorio habitu & baculo innitens cum
 lupa & lactentibus geminis sub ficu Ruminali.
- 50 Mercurius pacem nuntiat dominatrici & prin-
 cipi terrarum Romæ, sedenti in fabrefacto thro-
 no.
- 51 Fæmina sacrificans.
- 52 Salutis Deæ statua.
- 53 Pastor cum capra itidem , ut in annulis num.
 166.

** 2

54 F or

- 54 Fortuna, Ceres, Victoria, Pallas conjectæ in unam formam, ut esset instar Panthei.
- 55 Auspicia omnigenæ fertilitatis & ubertatis, declarata per duos corvos insistentes totidem cornubus copix, quorum in medio duæ spicæ duoque papavera prodeunt ex vase, quo in vetustis his monumentis solent designari lacus & receptacula aquarum.
- 56 Pomona cum adunca falce & ramo felicia poma ferente, & cane, cujus collo inserta copula, ut num. 69.
- 57 Lætitia trium anni partium, veris, æstatis, autumnii designata per virum, ante quem posita est olla unde nascuntur flores, manibus tenentem spicas & ramum arboris.
- 58 Hercules cum clava & ab capite pendentem habens pellem leoninam, insidens lorix quam abstulit Reginæ Amazonum, vel Cygno Martis filio, quem armis spoliatum occidit, ut narrat Higinus fabul. 31, ut apud eum legi debet.
- 59 Miles post lorica hastamque sumptam impositurus quoque galeam.
- 60 Statua fæminea cum ramo, quem demittit, & cornu copix. Ita designatur Felicitas provinciarum in nummo Domitiani, quicum ad amussim convenit. Nec dubito felicitatem Antiochensis colonix indicari eodem penitus typo apud Vaillantium tom. 11 Colon. pag. 3, qui refert ad victoriam Severi.
- 61 Vulcanus fabricans alas Cupidini adstanti cum
- Ve-

- Venere adfidente & arcum abscondente.
- 62 Fascinum ex vultu simi Socratis, corpore & pedibus posterioribus equinis, anterioribus gallinacei & cauda.
- 63 Imperator armatus & paludatus victoriæ aram & statuam dedicans, vel tacto ejus simulacro jurans.
- 64 Messor infidens corbi ex vimine cum falce & fasce aristarum ante pedes, idque sirio dominante. Saturnum ipsum edebat interpres spicilegii modo citatus.
- 65 Gaditana vel Syrisca cymbalistria.
- 66 Libertas restituta ex victoria, cujus significationem præbet ramus lauri, quem tenet præter pileum.
- 67 Latro ad palum alligatus.
- 68 Deus marinus, plane ut in annulis num. 113 nisi quod hic non tridentem, sed laurum tenet. Et tamen potuit hinc Nicasius sibi fingere Sirenen præcipitatam in mare.
- 69 Canis capram agitans, forsan portio Floralium ludorum, de quibus alternans cum Flora Ovidius 111 Fast. 371 scribit
*Cur tibi pro Libycis claudantur rete leænis
 Imbelles capreæ sollicitusve lepus?
 Non sibi, respondit, silvas cessisse, sed hortos,
 Arvæque pugnaci non adeunda feræ.*
- 70 Ad Abraxam refert Chifletius tab. 1 num. 3, quem sub figura solis flagello instructi coluerint perversi homines.
- 71 Ciconia.

** 3

72 Æqui-

- 72 Æquitatis symbola vel instrumenta in illis, quæ pondere aut mensura constare dicuntur, ut mox num. 78 ipsa Æquitas.
- 73 Venus columnæ innitens, hastamque & galeam & scutum circa se habens, cui similem edidit Leonar. Augustinus num. 117, ubi victricem non male cognominat ex nummo Augusti inter Croyan. x1, 7, & Juliæ Domnæ apud Tristhanum tom. 11 pag. 126, nisi quod illic pro hasta tenet palmam. Sed prorsus hæc eadem occurrit in nummo Juliæ Titi cum inscriptione VENUS AUGUSTA. Est eadem infra num. 219.
- 74 Mars Victor insidens loricæ.
- 75 Juno Regina velut compescens bella sceptro, aut circa se habens deposita arma, inventa primum in ejus gratiam ab Phoroneo, ut narrat Higinus fab. 274.
- 76 Manus connexæ, unde prodeunt duæ spicæ, & in medio caduceus, ut ex concordia & fide significetur existere annonæ fertilitatem ac tranquillitatem. Quinimmo FIDES PUBLICA prorsus hoc modo exhibetur in nummo Titi.
- 77 Venus innixa columnæ, & altera manu hastam, cujus mucro demittitur ad scutum projectum ante pedes, altera rotundum quid instar mali tenens. Victrix quidem sine dubio, vel respectu mali, de quo num. 24, vel armorum, num. 73. Sed & Νίκη Ἀθηναῖα teste Harpocrate ἐν τῇ δεξιᾷ ῥοιαν, ἐν δὲ τῇ ὀσάνῳ κράνῳ ἔχει. Quinimmo & Milonis Crotoniatæ τῇ ῥοιαν, ἣν ἐν τῇ χειρὶ κατέχευεν, εἰς τοὺς ἀντιπάλων ἐλαυνε δύναται.

- 13
- π· ἡ ᾗ ἐρωμένη αὐτῆς πάντα ἀντὶ ἐξήρδ scribe Aeliano 11 Var. 24.
- 78 Æquitas Dea, de qua etiam in annulis num. 13.
- 79 Fæmina nuda infidens trunco, cui & alteram manum imponit, altero pede orbem calcans, manu altera tenens fruticem. Si quid video, est hæc Venus in hortis.
- 80 Aquila sertum ore tenens, ut victoriæ index prout in annulis num. 129, insistens aræ inter duo signa, ut ibidem num. 161.
- 81 Augusti caput, sub quo bos capite ad terram reclinato, cum lituo, hasta & spica. Scilicet Augustus sacra curans perinde ut annonam, & rem bellicam non negligens, sed & ludos aut rem pecuariam observans.
- 82 Caput Herculis redimitum lauru.
- 83 Fæmina stolata, calathum frugibus plenum cum duabus spicis ita gerens, ut Fides publica in annulis num. 5, addito fulmine, ut ab aere dependere id totum declaretur.
- 84 Neptunus equitans equo marino, de quo num. 43.
- 85 Miles vel Mars armatus.
- 86 Mars nudus, galeam & hastam tenens.
- 87 Equus contumax, & dejecto vectore aufugiens.
- 88 Duo hirci se invicem cornibus petentes prope vel supra ejusdem generis animal humi jacens, & pugnam adspiciens. Interpretatur Ovidius v Fastor. 117 de Naide Cretensi nymphea.

Huic

14

*Hæc fuit hædorum mater formosa duorum,
Inter Diætos conspicienda greges.*

- 89 Mercurius iter faciens , ut sertum ferat alicui seu homini , sive Deo , ut idem iste Mercurius imponit Fortunæ sertum in gemma apud Anton. Augustinum tabula LXXI ante dialogos.
- 90 Mars Gradivus, vel Miles in agmine.
- 91 Gallinaceus , ut placuit Calenis, in quorum nummis frequens : etiam signatus in ponderibus, ut exstat in tabula 14 Geneſevæ.
- 92 Janus Geminus, ut sæpe.
- 93 Insignis comitas gallinacei , caput suum corvi pedi submittens, ut fere num. 151.
- 94 Hercules ab pomo Hesperidum petito redux.
- 95 Mars iterum, aut miles galeam contemplans.
- 96 Fortuna præter solita insignia gerens ramum lauri.
- 97 Gryphus impetum faciens, ut in nummis *Ακρίων* & *Ιδαλίων*.
- 98 Corvus in ara cum ramo lauri & cornu copiar, de quo vide ad num. 3.
- 99 Gryphus marinus.
- 100 Cantharus utrinque ansatus cum operimento, qualis sæpe occurrit in Bacchi sacris, & ejusdem prorsus figuræ apertus & effundens exhibetur in nummo *ΤΡΚΑΝΩΝ* apud Trifanum tom. 11 pag. 562 : deque cantharis sculpi in gemma solitis agit Chifletius ad Abraxica num. 43 ex Clemente Alexandrino.
- 101 Sacrificium ex primitiis frugum , & ut videtur, rusticum, adſidentetibicine, & dextras simul

- simul ac sinistras tibias inflante, perinde ut num. 109.
- 102 **Fortuna & Nemesis in unum junctæ.**
- 103 **Capra, sive privati oblectamenti ergo, sive respectu narrationum priscarum de Macedonia capra duce Archelai apud Higinum fab. 219, aut quæ Lemniam terram signare solita, aut denique Amalthea. Tristanus tom. 1 pag. 323 eam dat in nummo Domitiani cum literis PRINCEPS JUVENTUTIS. Alia jacens humi occurrit in gemma num. 244.**
- 104 **Boves in loco umbroso pascentes ad pacis pignus.**
- 105 **Hercules post occisum leonem, cujus exuvias cum clava gerit, ad alia monstra circumiens.**
- 106 **Herois, forsan Iole aut Dejanira, qualis in thesauro Palatino pag. 261.**
- 107 **Luna corniculans cum tribus stellis. Id vero egregie convenit cum nummo, in cujus altero latere est scriptum CENTI . . . RETACK. cum ejus effigie, in altero ΑΡΧΙΑΛΕΩΝ cum hac ipsa figura, cujus notitiam debeo benignitati Viri Præstantissimi Jacobi de Wilde, qui cum primus nuper publicavit.**
- 108 **Figura, ut videtur, fæminea sedens nuda, sed tenuem tamen & convolutam vestem hic illic prætendens, tenens Palladium. Solet hic esse typus Nobilitatis.**
- 109 **Equus pascens, qui frequens conspicitur in nummis Alexandriæ Troadis.**
- 110 **Caprimulgus.**

***

111 Cor-

- 111 Corvus infessor tripodis, posita utrinque spica, quasi fertilitatem prælagire indicaretur, de quo jam num. 3 & in annulis num. 10, & Pet. Scriverius ad Martialem pag. 199.
- 112 Sertum, in quo idem typus, qui occurrit in annulis num. 94.
- 113 Vir nudus altera manu tenens duas spicas, altera vergens vinum è patera in aram; videtur denotare agriculturam lætam per curam rerum divinarum, aut post coactas fruges pietati operam dare, Nam, ut Poëta monet, *Nudus ara, fere nudus*. Bonus Eventus quidem sic interdum exhibetur, sed sine ara.
- 114 Bacchus cum patera, unde Lyncei videtur effusus sua dona; sed ut sculptori nostro foret plenus verusque lætitiæ dator, etiam ipso Copiæ cornu ditatus.
- 115 Leo jacens cum superimposita clava, vel ut typum fortitudinis præbeant, vel ut hæc istum domet. Sæpe idem in nummis Macedoniæ, Patin. p. 11. Etiam in nummis Messanæ, & Syracusarum, nisi quod illic incedens exhibeatur.
- 116 Caprimulgus.
- 117 Minerva Opifera. ut Opis divina Pertinacis in Thef. Pal. similis Minervæ Fautrici, apud Tristhanum. 111, 160.
- 118 Fere ad instar num. 113.
- 119 Leones duo tergum prostrati tauri moribus petentes, ut in *Κασσανδρείων* nummo apud Goltzium tab. 24.
- 120 Miles ab militia revertens, & ex lassitudine itineris

- neris quiescens, ex hoste vix aliud deportans
præter galeam, quæ duplex hîc apparet.
- 121 Genius, qui sic passim in nummis.
- 122 Hercules caput ac tergum amictus leonina pelle, & clavæ innitens, qualis est nummus Thasiorum apud Goltzium in insulis tab. 13.
- 123 Vinitor, forsan primitias satis conspicuas ostentans, vel ad libamenta laturus. Adde in annul. num. 82.
- 124 Venator cuniculum deprehensurus; & potest ipse Orion esse.
- 125 Caput Martis.
- 126 Caput Romæ.
- 127 Capra pascens ad tibiam, ut aspicio, & mos erat. Nec enim hic pastor ut Tityrus sub fago cantat suam Amaryllida, sed contulit se in locum, undè speculari gregem queat, apertum scilicet. Macrobius lib. 11 in somnium Scipionis cap. 3. *Pastoralis fistula pastum progressis quietem imperet gregibus.*
- 128 Miles, ante quem extensa manus, & quidem perspicue dextera, ut colligatur eum missum, qui unius legionis dexteram deferret ad aliam. Sic in hac notabili sculpturâ videas illa Taciti 2 hist. 8. *Centurionemque Sisennam dextras, concordie insignia, Syriaci exercitus nomine ad pratorianos ferentem &c.*
- 129 Caput virile, barba in acutum demissa.
- 130 Caput muliebre.
- 131 Boves jugati ad temonem vel instantis arationis causa, vel ad indicium coloniæ, ut sæpe.

*** 2

132 Cor-

18

132 Corvus insidens ramo lauri, ut fere in annul:
num. 134, & item in gemmis num. 27.

133 Æsculapius.

134 Venus Cupidinem docens sagittare, sed ita,
ut ipsa caveat sibi ab ictu posita retro: modo
non sit Leon. Augustini n. 116.

135 Fatidica, & forsan ipsa Themis, jactans hor-
rentes comas, vel Baccha, ut apud Sponium
p. 29.

139 Mercurius monti Atlanti insidens, & se inde
forsan demissurus, ut in nummo Commodi
Miletopolitanorum exhibetur ab Bellorio
post Symbolica Menestrei Dianæ Ephesiæ
tab: 8.

137 Abraxas, etiam Chisletio citatus tab. 2. num.
7. sed cujus celator non debuit adeo ampliare
clypeum, ut in literas ipsas incurreret, easque
interfunderet.

138 Claudii Cæsaris caput.

139 Hora, qualis apud Angelomum 195, 51.
Anton. Augustin. in dialog. tab. 16.

140 Pax, tenens ramum, sed demittens. Ut in
nummo Gordiani apud Tristanum, 11, 473,
& aliis posterioribus, 111, 418. Quies palmam
utpote partem sibi, tenet demissam ad solum;
quum gloria ostendet, vel labor monstret ac-
quirendam. An non tale quid considerari po-
test in statu Herculis num. 227? Adde num. 60.

141 Salus.

142 Miles victor, ut Athleta Tristan: 1. 403.

143 Idem.

144 Mars

- 144 Mars in Zodiaco. Chiffetius Abrax. tab. 20
n. 81. Sic & alii Dei.
- 145 Regina caput.
- 146 Cleopatra.
- 147 Ganymedes cornu effundens, cum hasta cui
impositus videtur pileus.
- 148 Apollo fessus ab venando, ut videtur, arboris
trunco accubat.
- 149 Signa Romana victricia & felicia.
- 150 Aquila leporem aræ impositum laniat; sic lo-
cus sanctus infervit scelerato, ut sæpe in num-
mis Agrigentinorum.
- 151 Ut 93, nisi quod hic insignia Deorum apposita
significant præberi intelligendum ænigma ex
opere & natura Apollinis & Mercurii, quorum
hic magis exercetur in inferioribus partibus, il-
le in superioribus & æthere.
- 152 Stella super tripodem est in nummis Croianis
XIV, 6 & II. Nunc additur ales Phœbeus, ut
innuatur splendor & lux & veritas augurii.
- 153 Bacchans, vel satellitum Batchi unus, ut in an-
nul. num. 58.
- 154 Roma sedens victrix.
- 155 Victoria navalis vel transmarina, ut Judaica
Vespasiani Crojan. 30, III.
- 156 Fortuna florens, sed tamen à tergo adjunctam
rotam habens, ut Fortuna Redux in Constan-
tii nummo apud Tristan. 3, 394. Adde n. 102
- 157 Martis caput.
- 158 Hercules sacrificans. Id dicitur Hercules fe-
cisse in Oeta; sed hic habitus non convenit:

*** 3

ergo

- ergo erit vel ut in Græcia Goltzii tab: 3 *καὶ*
ἴων, vel ut Tyrius apud Vaillant. tom. 11 pag. 69.
- 159 ERYX inter iv elementorum symbola, in quibus sagittæ notant æthera, truncus arboreus terram, Delphinus mare, caduceus aëra magnitudine montis ostendenda.
- 160 Navis rostrata & longa, cui superne est tridens, dominium maris interpretatura.
- 161 Ut num. 123.
- 162 Fluvii typus.
- 163 Chorea Gratiarum.
- 164 Gladiator vel miles, corollam lemniscatam & cantharum cui nunc pedem imponit, ex victoria adeptus.
- 165 Salus, vel magis cum dracone ludens fæmina.
- 166 Venus pomum ERIDOS ostentans, & hinc VICTRIX, ut in nummo Galerix Valerix Thes. Pal. p. 365. An potius Proserpinæ pomum videbitur, quod decerpfit arbore infernali apud Ovid. 5 Met. 536
- 167 Vultus Victoriæ.
- 168 Caput virile. Videtur esse Drusus Germanici filius ab Tiberio interfectus, plane ad nummum apud Vaillant. tom. 1 pag. 143.
- 169 Caput Liberi Patris.
- 170 Duo eruditi sedentes in cathedris & dissertando certantes velut ad aram Lugdunensem, cuius mentionem fieri novimus ab antiquis, qui notabiliter hinc illustrantur.
- 171 Annona.
- 172 Augurium de aëris & terræ congruentia ad omnem fertilitatem.
- 173 Sa-

- 173 Saluti sacrificans fœmina.
- 174 Lignator, sed verus, ut videtur, Eryfichthon, Dryadum interfector; aut Lycurgus vites excidens.
- 175 Felicitas publica in frugum & fructuum abundantia ac navigatione libera. Duo priora sic ostentantur etiam num. 622.
- 176 Neptunus vectus animali instar capræ, quod gubernat baculo naribus imposito; ut in nummis *ἰμπεριω* in Thesaur. Palat. 199 aliquis concham inflans aut eidem, aut simili invehitur.
- 177 Hadrianus.
- 178 Palladis caput.
- 179, & 180. Senilia Philosophorum capita.
- 181 Pegafus marinus ut num. 43; sed alatus & volans supra tridentem, quasi mari se exferens.
- 182 Leo cum Gallinaceo, super quem transilit; an simul decurrunt?
- 183 Pacis & Concordiæ typus, more solito.
- 184 Nominis salutaris nota cum α & ω , ut in nummo Magnentii Thes. Pal. 375.
- 185 Jupiter in folio plenus majestatis; sive ille *καταιβάτης* Tristani in nummo Trajani, sive Olympius aut Capitulinus.
- 186 Mercurius jam desces ut videtur, inter homines; ac propterea posito caduceo utraque manu tenens singula pocula, quæ alicui porrigit. An is est Ulysses, & per ea explanatur remedium Ulyssi ab Mercurio datum contra Circen apud Higinum fab. 125?
- 187 Victor in ludis gymnics, an gladiator victor, & jam rude donatus? 188 Cer-

- 188 Cerva, quæ interdum imago est ludorum sæcularium sub Philippo, interdum solis imago, nunc sub ilice: atque ideo hæc libera & vaga in campo & saltu aperto, sine nota captivitatis adhuc versari videtur.
- 189 Ludicrum Circense, ita ut in eo missus appareat, perinde ut apud Fort. Licetum in gemma annul. quam habes hic num. 520, & in nummo Trajani Crojano tab. xxxvi, num. 1.
- 190 Sphinx alata, ut sæpe, typus Ægypti; vel alterius rei.
- 191 Sacrum Priapi, cui Satyrus ponit sertum ac ramum; ad averfam statuæ vel columnæ partem accedente Cupidine, & ad monstrosæ rei conspectum gestiente; adstantibus etiam gallinaceis, lascivis pullis.
- 192 Pax arma comburens, ut in Crojan. 35, 21. 42, 11. cui similis quoque nuper editus in spicilegio Antiquit. p. 54.
- 193 Cancer chelis deprehensurus insectum, ex Durmiæ gentis nummo.
- 194 Leo & aper jugati; utrum ex fabula Admeti apud Higinum fab. 50? an Adraستي apud eundem fab. 69? an denique ex nummo S. P. Q. R. quem Divo TRAJANO cudi voluerunt apud Tristan. 1, 404?
- 195 Maris circumflui ac terræ felicitas.
- 196 Bellum navale ac terrestre per equites, ex nummo Maximiani Crojan. 64, 10. vel notat tractum.
- 197 Securitas Orbis, quem tenet innixus columnæ, sagit-

fagittam quoque in terra fixam habens. An victor in ludis Pythiis, in quibus dabantur mala, ut notum? Sed & Diana pomum tenet in nummis Cytheræorum Goltzianis tab. 3 insularum.

198 Pax iterum, incendens arma.

199 Piscis ignoti forma.

200 Caput externum.

201 Fœmina insidens aræ, ac Terminum tenens, an duo oscilla potius? Nam & quod à tergo est aut altero latere, non spica, sed oscillum videtur, inde exoriens, ut num. 273. Sed vix potuerunt hæc minuta veraciter excipi, ut in annul. 145 & infra 291. An igitur accedit aliquid ad festum in ortu Tauri, de quo Ovid. 5 fast. 621.

*Tum quoque priscorum virgo simulacra virorum
Mittere roboreo scirpea ponte solet.*

202 Miles & fere ducum aliquis armatus, dextra tenens perticam, ac si exhiberet metatorem, non secus ac in nummo Memmii, ubi Ceres simile instrumentum tenet.

203 Aliquis tenens dextra duas spicas, læva cornu Copiæ, non ut humero extra innitatur, sed subiens brachium propendat: quod rarum. Sed occurrit quoque in annulis num. 152

204 Sacrificans nudus, exstante hastæ vel fagittæ mucrone pone tergum & cervicem.

205 Solenne Bacchicum, quod publicavit If. Casaubonus in scripto de Satyrica Poësi.

206 & 207. Muc. Scævola.

***

208 Sa-

- 24
208 Sacrificium Salutis, non secus ac si ut oscil-
lum adhumanam effigiem arte simulatum, ut
scribit Macrobius, Saturno adolebatur, ita hîc
quoque aliud caput vicarium offerretur.
209 Sacrificium ex primitiis, concinentibus utrif-
que tibiis.
210 Aquila leporem adflctum terræ lanians.
211 Lynx cum thyrso Bacchi, ut apud Leon. Au-
gustin. part. 1 num. 180.
212 Miles ad Bacchanal ingeniculatus.
213 Victoria.
214 Videtur Antiochi Evergetæ, qui & Sidetes,
caput.
215 Clypeati duo, ab postico urgentes togatum, al-
terius genu tangente puerulo. Sic opinor sæpe
contigisse in coloniis triumviralibus, ut duo
clypeati vel militares irruentes in domum ac
villam pagani togatique, cum hoc pacto urse-
rint ad migrationem & derelictionem rerum
omnium, liberis identidem, sed frustra, de-
precantibus. Castores sic interdum exhibentur,
sed hinc isti alieni.
216 Volucris gracilis & erecta in longam tenuita-
tem.
217 Cupido procerior manum ad nescio quid pro-
mittens.
218 Papilio.
219 Venus victrix, ut num. 73.
220 Caput barbatum & cirratum heroïco more, fe-
re ut in Cæcilie gentis tab. 3 num. 2.
221 In capite humano demonstratio trium conver-
sionum

- sionum hominis, primo juvenis, tum senis,
post mortui.
- 222 Equus pedem ore scabens.
- 223 Biga noctis vel magis lunæ, ex bubus, qualem
in luna Deliorum vidit publicavitque Goltzius
tab. 17 insul. in nummo Juliæ Domnæ sub ver-
bis Lunæ Luciferæ Tristanus 2, 131, Caracallæ
Patinus pag. 296. Sed & de ea scribit Hardui-
nus pag. 217 num. illustr. Cæterum hic lapillus
erat plenus artificii: quippe qui oblongus & in
utraq; extremitate niger, distinguebatur
media linea alba, satis crassa, quæ incipiebat
illic, ubi caput lunæ prominebat, quasi quod
solum discuteret umbras terræ ac tenebras.
- 224 Hercules abiecta clava se parans, ut cum Leo-
ne congrediatur, vel ut suffocet, quod de Ne-
meæo dicitur, & exhibetur num. 442, vel ut
riktu diducto occidat, ut infra num. 440. & a-
pud Leon. Augustinum. Alioqui & clava occi-
dit apud Trist. 2, 331.
- 225 Fæmina galeata cum clypeo prætenso & hasta,
forfan gladiatoriam operam editura.
- 226 Messor spicas demetens, ubi etiam patet Vir-
giliana nuditas agrestium quo procedat, de
qua jam supra, licet alibi prorsus sint nudi.
- 227 Hercules indutus pelle humana, quam Antæo
detraxit, & ad sacrificandum, ut facit quoque
num. 158, incedens; pateram fructibus plenam
& ramum oleæ tenet, ut apud Trist. 3, 143.
- 228 Leo, in cujus riktū apis, ut in Leon. Augustin.
part. 2, num. 35.

**** 2

229 Im-

- 229 Immolatio gallinacei, vel ut fieret Æsculapio, ut in Thef. Palat. 202, vel ut vinearum incolumitas procuraretur ritu Methonenſium, ibid. p. 191, vel ut Nocti eſſet ſacrum; nam *Nocte Deæ Nocti criſtatus cæditur ales*, apud Ovidium 1 faſt. 455. An ſenex libidinoſus ultimum gallinaceum immolat ex voto, ut reſtituantur vires? Sed multa de hoc in conjecturam cadere poſſunt.
- 230 Diana Ephesia.
- 231 Jocosa aratio, aratore ape, & ſimiliter duabus aratrum ducentibus & jugo junctis.
- 232 Apes mella colligentes ex frutice.
- 233 Cupido viſcata virga tangens volucrem, ut apud Ovidium deſcribit Pythagoras, arbori inſidentem advolante ape. Adde num. 480.
- 234 Cupido velificans, ita ut cantharo pro nave utatur, fuſte pro antenna, ipſe pedem inferum veli comprimat ad antennam, cujus imam partem ad anſam canthari item comprimit: quum Iſis Βυζαντιων quoque velificans & rati inſiſtens ſummam veli partem teneat apud Triſtan. tom. 11 pag. 205. & alia tom. 1 pag. 392 & 507 & 606 in diverſorum principum moneta: tanquam ita crediderint navigationem primum peractam nondum inventis rudentibus, quum in annulis num. 83 aptarit rudentes. Neſcio an hæc ipſa gemma ſit, quam deſcribit Chiffletius in ſcripto de portu Iccio p. 46. *in ſarda veteri expreſſam habeo feminam ſtolatam, quæ manu ſiniſtra velum prætendit* &c.

235 Ari-

- 27
- 235 Aristomachus apum speculator, ut ipse Bellerius explanavit, ubi apes cava ilice utuntur pro alveari.
- 236, 237. Regum externorum vultus radiati *iv* radiis; ad quorum tamen alterum accedit Victorinus junior. An Orientis, vel providentiæ typos dicemus? Quales sunt in Trifan. 1, 464 & 2, 162.
- 238 Reginæ vultus, ut videtur prima fronte. Sed tamen apud Trifan. 1, 98 Maronitarum Dionysus hinc non videtur alienus.
- 239 C. Cæsar ab Augusto adoptatus, ut mihi videtur.
- 240 Caput calvum, ut Scythicum, quale habet Caninus tab. 21: in ima tamen parte ab postico gerens cirros, sed minutos, & in facie barbatus, ita ut barba etiam propendeat submissa. Hinc ego licet cum dubitatione pronuntio, servari hic ipsam faciem Zoili, testante Æliano ac describente XI ποικιλ. cap. 10. Ἡν δὲ τοιοῦτος. τὸ μὴ γένοιον αὐτῷ καθάϊτο. κέκαρτο δὲ ἐν χρῶ τὴν κεφαλὴν: ut hæc sculptura sit quantivis pretii.
- 241 Commodus in juventute, vultu oblongo.
- 242 Victoria coronans victorem ex ludis, unde tenet pateram, quæ inter præmia, ut notavi ad Polybii librum vi.
- 243 Imperatoris concordia cum Senatu, ut in Crojanis tab. xix num. 7 vel adoptio, ut ibidem xxxiv. Quin etiam pax Augusta sub Cajo sic prorsus exprimitur apud Trifan. tom. 1 p 176.
- 244 Hircus vel capra pede dextro projecto jacens;

*** 3

utrum

- utrum pascentis & hinc tranquillitatis species :
an est ipsa capella Homeri candida ?
- 245 Lignator , ut videtur in sculptura satis tenui.
- 246 Gallinacci præfagium abundantie frugum &
fructuum.
- 247 Idolum Ægyptium.
- 248 Cupido pedem dextrum imponens ardenti te-
dæ , quam utraque manu tenet , quasi mediam
fracturus.
- 249 Fortuna , sed pileata , & reliqua ad graciles ni-
mum lineas ducta.
- 250 Apollo citharam ab humero suspensam gerens ,
quasi plectrum teneret dependens.
- 251 Cupido pisci ignoto insistent.
- 252 Ignotus item piscis.
- 253 Pallas , sed superiorem corporis partem nuda ,
Victoriolam porrigens , ut in ann: 27 & 136.
- 254 Miles armatus cætera , sed non accinctus.
- 255 Imago ignota , dextram vel conchæ , vel fuso
innixa , sinistra tenente figuram crucis , ut Ca-
nopo additur in nummo Ægyptio Hadriani a-
pud Patin. pag. 197 n. 1.
- 256 Cupido arcui & sagittæ pronus incumbens
cum pharetra ad latus , etsi parum perite scul-
pta.
- 257 Sellariorum aliquid , ut opinor. Sed neque im-
purus iste Priapus veretur se sistere licet aver-
sum in oculis Alexandri apud Goltzium in
Græc. tab. 32 , & 37 Lysimachi.
- 258 Caput arietis egregie cornutum , quale in num-
mis Coorum apud Goltzium insul. tab. 22 n. 5
& 6.
- 259 Ca-

- 259 Caput aquilæ licium rostro tenentis; utrum animi gratia sculptor incidit quaecunque, an illud, quod innuit Ovidius I fast. 732.
*Hanc ubi dives aquis acceperit Amphitrite,
 Grata Jovi fulvæ rostra videbis avis.*
- 260 Caput Hadriani.
- 261 Vas cum duobus floribus, ludorum insigne.
- 262 Aquila supina.
- 263 Folium platani.
- 264 Caput ornatum galea, magis cava, quam vulgo. Videtur esse ipse Constantinus: barba autem, quæ in superiore mento affingitur, est nulla in gemma.
- 265 Caput Victoriæ, ut ex alis in humero patet, quum & in Antonii nummis Lugudunum præferentibus in familiis Romanis tab. 5 sic notetur.
- 266 Caput Jovis.
- 267 Caput Reginæ, mamma sinistra exserta, ut nonnunquam Amazones. Add. Caninus n. 16.
- 268 Reginæ caput egregie comptum.
- 269 Princeps Romanus. L. Cæsarem sic efferunt nummi sine recessu frontis in confinio nasi. Vide Vaillant. tom. 1 pag. 85. Sed passim sine laurea.
- 270 Antoninus Pius.
- 271 Alexander Severus, ut videtur.
- 272 Fœmina insidens trunco arboris, unde ad innitendum ab postico unus procedit ramus, plane ut num. 24, ubi etiam similem orbem dextra tenet. Tanquam ita declararetur sellarum veter-

veterum simplicitas sine arte.

- 273 Fæmina insidens sellæ satis fabrefactæ, cui pro fulcro tergi aliquid Hermæ simile adfixum est, ipsa tenente instar musici instrumenti.
- 274 Aquila fertum rostro, ramum pedibus gerens, ut in annulis modo fulmen, modo aliud quid.
- 275 Caput Regis radiatum, altero oculo capti, certe obducti.
- 297 Mater, ut videtur, ex præsentī periculo ereptura sese ac filium filiamve, ideoque medium amplectitur quasi procurfura, & infimam stolæ oram ab postico levat. An est Ino cum Melicerta?
- 277 Gladiator.
- 278 Serpentum ostentator, aut Pſyllus.
- 279 Dicas figuram esse Mæotici, non ferro dimicare soliti, sed quos laqueo intercepti, trahendo conficientis, ut loquitur Mela lib. 1 cap: ult: etsi de fæminis.
- 280 Mercurius trunco insidens, ex provenientibus à tergo ramis patet ficum esse.
- 281 Upupæ similitudo, licet omissa sit crista vel eminentia in vertice ejus volûcris oriri solita, in qua pietatis symbolum agnoscunt.
- 282 Princeps Romanus facie nonnihil ad instar Othonis.
- 283 Jupiter sedens cum fulmine, & aquila, & hasta, ut stans in annul: num: 158.
- 284 Mercurius, ut ex caduceo deberet colligi, sed eum videmus alios interdum usurpavisse; certe hic aliud quid videtur latere.
- 285 Figura similis num: 272.

286 Gla-

- 286 Gladiator victor & columnæ innitens, unde
fortasse palmam detraxit. 31
- 287 Bacchus cum thyrsō, sed muliebri amictu, tan-
quam ubi incederet vites provenirent.
- 288 Citharistria.
- 289 Regina. an Berenice? certe ex vultu ejus apparet,
quod de ista refert Tacitus 2 Hist. 8. *florens æta-
te, formaque. & seni quoque Vespasiano magnifi-
centia munerum grata.*
- 290 Ubertas, fere ut num. 47 & 203.
- 291 Oleæ ramum sinistrâ portans, ut eo habeat et-
iam caput evinctum, non secus ac spicæ in mo-
nili colli Pacis apud Trist. 1, 193.
- 292 Vetula, fortassis in quam se contulit Vertu-
mnus procans Pomonam.
- 293 Messor jam plane nudus, ut in annulis num: 49.
- 294 Gladiatorum pugna cum nominibus, quam il-
lustravit Marq. Freherus, & admiratus fuit P.
Scriverius, ut docent notæ in Martialem.
- 295 Trebonianus Gallus.
Sequitur collectio gemmarum ab Joan. Chi-
fletio facta in scriptis de Socrate, & Abraxa,
easque sic interpretatur
- 296, 297, 298 — esse Socratis imaginem, gesta-
tam vel ornatus vel signandi causa, aut ad animi
etiam ac corporis remedia.
- 299, 300 — vultum Socratis & Alcibiadis.
- 301 — & Palladis, ex cujus collo pendere
Melitum, Anytum, & Lycona.
- 302, 303, 304 — & Xanthippes.
- 305 — anserem additum ex joco & simili-
tudine
- *****

- 32 tudine Socratis, qua usus fuit ad Alcibiadem.
- 306, 307 ——— aquilæ aut olorum capita addita
ob prædicatam earum volucrum solertiam.
- 308, 309, 310 ——— cum proboscide, & palma, &
vultu Xanthippes.
- 310 ---- item caduceo & capitibus Anyti ac Meliti.
- 311 ——— larvas esse, quibus Socrates in scena
exhiberetur.
- 312 ——— coronatum velut ad pocula, quibus
imaginariè interdum indulserit.
- 313 ——— saltantem induci, quia saltationem
probaverit: canem addi, per quem jurare fuit
solitus apud Platonem.
- 314 ——— otiose cum puero ludentem.
- 315 ——— habere junctum caput formosum &
calvariam, ut irrisorem vitæ & mortis.
- 316, 317 ——— varia addita, singula ad dotes So-
cratis exhibendas. Si tamen hæc credi possunt,
quum videantur potius amuleta, & inter hujus-
modi terculamenta habitus fuerit vultus So-
craticus. Utique non oportet dicere, hîc gal-
lum gallinaceum esse junctis capitibus equi &
arietis, sed caput esse galli gallinacei cum pedi-
bus & cauda ridicule compositum; item ridi-
cule frenatum esse equi os, ubi nulla causa. Et-
iam quod de vite notat, id solummodo pertinet
ad centuriones Romanos, nec folium vitis ex-
primere illud centurionatus insigne potest.
- 318 — Socratem & Platonem esse.
- 319 — cum fociis in carcere videri esse, tan-
quam adsit una domestica mulier, secunda se-
den-

dendo prolapsam virtutem quæsta, tertia comedidia quasi poenitens, quartus quasi licitor xivirosum flens.

- 320 — tardum Xenocratem asino vectum.
 321 — esse superstitionis veterum emblema, ubi sacra fiunt Deo Termino, ideo sacram arbo-rem & lucernam adesse.
 322, 323 — esse varias species Valentini & aliorum hæreticorum.
 324. 325 — serpentipedes gigantes, qui adversus Jovem pugnarunt. Quos cur huc retulerit Chisletius, non intelligo, quum in variis nummis illi ipsi ab civitatibus aut principibus sint expressi: quum sic Jupiter debellet giganta in nummo Maximiani, quem vulgat Thesaurus Palatinus. Utique & ipsa Pallas talis existat tum infra num. 489, tum in nummo Hadriani apud Patinum pag. 206. Neque in his Abraxæ aliqua fuit habita ratio.
 326, 327 — solem cum luna effingere Abraxam.
 328 — Abraxam sub effigie viri coronati, equo insidentis, & alati.
 329 — tenentis flagellum sinistra, pomum vel orbem dextra.
 330 — cum flagello hastam inter lunulas.
 331 vide ad annulos num. 183.
 332, 333, 334, 336, 338, 340, 344, 361. 404 . . . .
 Abraxam cum capite gallinacci, cum clypeo & flagello solis, nunc radiantem quoque, item adoratum.
 335 — Cæphum esse collo serpentino, capite

***** 2

acci-

- 34 accipitris radiato corpore & pedibus Ibidis.
- 337 339, 341, 343, 349, 353, 357, 363, 365, 373, 377, 379, 381, 383, 385, 387, 409, 411, 412, 415, 417, 419, --- esse literas ad Abraxam pertinentes.
- 342 — Abraxam sub capite accipitris, in quo solis simulacrum.
- 345 — Abraxæ amuletum, in cujus posteriori facie Ibin habitu volantis, serpente divaricatis pedibus implicata cum adstante Anubi. Sic quidem Chiffletius. Sed si recte consideres, in volucris nihil simile ad Ibin, cujus figuras affatim multas hic illic & modo supra habemus, non rostrum, non collum, non corpus. Est eadem ipsa volucris, quam relatam videmus in eodem fere gestu num. 407. nempe vera upupa, ut sine dubio indicat crista in vertice, qualem ipse agnovit num. 384, etsi paulo longiore crista insignem.
- 346 — lacertam ab ciconia deprehensam.
- 347, 348, 350 — corvos Apollinis & Coracina sacra respicere.
- 351, 352, 354 — Abraxas item esse, temporis lapsum alis indicantes.
- 355, 370, 374, 376, 378, 380, 399, 402 — loto, in qua herba notabiles solis vires, insidentem, aut ea ornatum caput, ut 372, sub forma Harpocratis.
- 356, 358, 360, 362, 364, 367, 368 — Abraxam, hoc est, solem sub leonis forma.
- 359 --- sub hominis, portentosis nominibus inscripti,

35
pti, forma, cum clypeo, bidente & virga super
caput.

- 366, 369 — Abraxam Phaneta cum sidere Veneris.
- 375 — Abraxam instar Liberi Patris, cum calice & capite radiato instar Solis.
- 382 — poculum esse Marcossiorum sectæ fulmine imposito præstigiantis, & inde spondentis rerum omnium abundantiam, quam cornua copiae apposita significant.
- 384 — Horum, fasciis more Ægyptio involutum cum upupa, pietatem in parentes denotante.
- 386 — Anubidis, id est, Mercurii, ob sagacitatem canino capite ficti superstitionem.
- 388 — gemmam lusoriam, ad jactum aleæ circumagi solitam cum Cynocephalo Isidis.
- 390 — Anubin adoratum ab nudo & prono homine.
- 391 — Mercurium *κνωμόρφον*, bicipitem cum duabus figuris supra canales binos vasis Nilotici.
- 392 — Anubin cum baculo *κνωμόρφω* & ense ad fecunditatem & malorum depulsionem.
- 393 — cum baculo in summa parte instar loti aperto; & gnomone, & ferula, sinistra sertum lemniscatum, capite lunam cornutam gerentibus.
- 394 — reticulata veste pectus velatum & sindone tectum cum situla, quam aqua repletam in sacris gestabant.
- 395 — cum duobus baculis, ex quorum alterutro colus dependet, cum loti flore in capite.

***** 3

396 --- in

- 396 — in imo Isin plorantem ob perditum Osiridem, deque eo recipiendo agentem cum Cynocephalo (voluit Anubi) sistrato, cum cribro & capite anguis absciso, funiculi partibus compositis, & circino: in medio epulas cum cista, in qua Osiris abjectus in flumen, ac pisce, leone, aspide, tripode, gallo: in summo sedere Isin consecratam, pedibus calcantem Typhona, cum duobus equitibus signa gestantibus.
- 397 — figuram humanam, cum altero capite canino, palma & aspergillo, gladioque velut demisso in collum ejus, qui exoritur, ad Mithræ sacra denotanda.
- 398 — Hecateia Basilidianorum sacra, & 401.
- 400 — cercopithecum cum stylo scirpeo.
- 403 — serpentarium contra venenum.
- 405, 406, 407, 408, 410, 416, 418, 427 — absurditates partim gentilium in solis cultu sub forma draconis, partim Gnosticorum & Basilidianorum in horrorem Christianorum, qui columbis se similes dicebant.
- 413, 420, 422, 424, 425 — Chnoubin, unum ex Decanis in Zodiaco, sed qua figura abusi sunt Basilidiani, capite leonis radiato.
- 426 Cholchnoubis item Decanus, capite humano cum septem radiis & scorpionis cauda.
- 428, 429, 430, 431 Pater omnium, Termini imagine ab Simone mago ac Basilide sic commendatus, manibus in pectore decussatim positus.

- 37
- 423, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439. Ba-
 filidianorum, & mox Priscillianistarum errores
 de vi signorum cælestium & appositis angelo-
 rum nominibus.
- 440, 442 — Abraxam & solem cultum sub Herculis
 virtute. Sed quod imperitos pictores cum Ge-
 vartio Chifletius appellat, errant. Utique picto-
 res non definiunt de Nemæo leone: unum leo-
 nem suffocavit, alterum diducto rictu occidit.
- 443, 444 — sub Termini quoque figura, appositis
 ramis lauri, cui magnæ vires attribuebantur.
- 445 Laurus loco baccarum gerens tria capita Me-
 dusæ.
- 446, 448, 450 — militem in Mithriacis sacris dictum
 referri, modo tropeum capite gestantem, modo
 insistentem capiti Abraxæ gallinacei, nunc se-
 parato utroque 451, nunc loto.
- 452 Abraxas sub scarabæo.
- 453 Canopus.
- 454 Caput asininum diffissurus
- 455 Aquilam magi insculptam gemmæ, avertere
 dicunt grandines & pruinas, &c.
- 456, 457 Scarabæi perforati gestabantur
- 458 Canopus aqua Nilotica extinguens ignem Per-
 farum.
- 459 Hexagonum, literis ignotis conscriptum. Vo-
 lunt viri docti sæpe *γνῶσις* in eo notatam
 exstare.
- 460 Juno cum hasta & patera quasi sacrificans; cum
 inscriptione in averso Gnostica, unde colligi-
 tur mixtura Gnosticorum cum Romanis.
- 462 Apo-

462 Apotheosis Romæ.

463 , 465 , Sarapis capite radiato & calathō & cornu.

464 Apotheosis Lucii Veri.

466 Sarapis & Isis, quibus sæpe junctim templa.

467, 469, 477 Mercurius ab Romanis & Ægyptiis cultus, tanquam spiritus universi, & unica causarum causa.

468, 470 Harpocrates medius inter Isin & Sarapin, modo alatus, modo sine alis.

471, 472 Vultus philosophi; & philosophorum occultas imagines gerebant Carpocratiani; ideo perforatus.

473, 474 Ægyptii numinis facies, cum balsami ramo in averso.

475 Amuletum bellicum, in quo duo coronati & armati, cum cancro & papilione, symbolis prudentiæ militaris.

478 Vir adstans ante aram, sacra facturus, sed ita ut ipse sit sibi tibicen, teneatque laurum impositurus aræ, ut in annulis num. 131

Sequitur collectio gemmarum ab Fortunio Liceto facta in scripto de gemmis annularibus, quas magnis quidem, sed vereor ne alienis commentariis voluit exornare, ut adeo relictis illis rem ipsam contemplari nobis placeat.

479 Cupidines laurum tenentes atque ita victores, trahunt currum, cui imposita est animæ (cujus typum dant alæ papilionis) effigies in face ardente, quasi ea inflammata accelerare eos ju-

jubeat, quò desiderium rapit. Nam Licetus prave tres Amores supponit.

480 Cupido auceps, & in cavea quam suspendit, per avis inclusæ cantum alliciens alias, ut eas tangat viscata virga. Aliter Licetus de cupiditate sapientiæ & de arbore inclinata. Non recte. Quod enim in hoc orbiculo arbores inclinentur, fit ratione ac necessitate loci, ut toties patuit ex his ipsis gemmis, non natura arborum, ut inde emblemata arcessatur, quod tamen iterum frustra committit Licetus in num. 493, ubi arbor laurus ex vertice templi enascens etiam cogitur flecti, quod captatur ab Liceto vel emblematis ergo de mansione consulentium ante templum; vel historiæ de vetere materia, unde Delphicum oraculum fuit conditum.

481 Ales volantis habitu, alis expansis, sed tamen pedibus ita demissis, ut teneant volumen epistolæ vel libri, ut ex illis pateat eum non volare, nec esse tabellarium, ut cogitari posset. φιλόμυζος appellatur Liceto, & quasi corvus esset, apponit hos binos versiculos;

Præsaga vati avis sacra est Apollini

Qui musicæ almus fertur & metri parens.

Omnino autem ex tota sculptura patet non esse corvum, sed qualemcunque aliam minoris generis. Volumen verò prorsus huic geminum est, quod manibus tenet Homerus in Thesau- ro Palatino pag. 233, similibus plane lineis notatum, & ad musica non pertinens, sed poeti-

*****

ca;

- ca; ut ex lineis illis non possit colligi musica. Sed nimirum tres notæ inscriptæ huc eum deduxerunt.
- 482 Monstrum Sirenis quasi virilis, ut superior pars sit humana, inferior ex volucri præsertim gallinaceo, citharam pulsantis, cum stella in tergo.
- 483 Cupido militis modo armatus.
- 484 Puerulus plorans & papilionem, hoc est, animam, aræ imponens, sive illa est T. Aucti, (quæ literæ appositæ sunt) qui in prima ætate perierit, sive T. Auctus scalpserit. Licetus Epw⁶ agnoscit, quum nullas hic, ut semper Cupido, habeat alas. Dein exponit esse amicum ad aras; quum amicitia per puerulum effingi nequeat, eaque debeat constare inter plures, quum hic sit modo unus.
- 485 Papilio, hoc est, anima, aquis jam jam peritura, unde Cupido facem tenet deorsum ille ipse, qui vas vinarium (sed alii & Licetus urnam accipiunt, ut etiam num. 490) tamen manu & humero gestat; forsan significat aliquem ebrium periisse lapsum in aquas; quamquam illi ad memoriam defuncti discedant.
- 486 Venus irata Cupidini, abstulit ei sagittam, arcum & pharetram, conchamque pedibus conculcans. Sic in libro, cujus index est Statuz Antiquæ, ab Joanne Baptista de Cavalleriis editæ, Venus existat negans arcum Cupidini.
- 487 Nympha, ut videtur, in mare volens aut invita lapsa, excipitur ab equo marino, sequente

41

te puerulo alato, qui tantum quod exstat
aqua: ut facile colligas Cupidinem esse, ac
sponte defluisse amoris causa erga numen ma-
rinum.

488 Numen marinum rapiens & involvens pisce
suo puellam.

489 Minervæ pugna cum Typhone serpentipede,
ut in similibus dictum num. 324: neque adeo
sit Erichthonius, ut volunt alii, quum pateat
pugnare eum.

490 Papilio, flos, rota, cantharus (alii urnam
volunt) capitis sceletus, tanquam in eis effi-
gies vitæ humanæ.

490 Canopus.

492 Fæmina nuda sacrificans, ut in annulis num.
131. & adolens velex patera vel aliquid orbic-
ulatum; altera post eam fæmina inferiorem
corporis partem vestita, oblatura serpentem.
Licetus istud rotundum pro corde accipiens,
intellexit de oratione vocis ac mentis, & sic
discedit ad sua plerumque aliena; quum sit
ipsum sacrificium pro salute, ut sæpe, & clare
in annulis num. 152 similiter.

493 Adoraturus venit ad facellum rotundum, in
rupe positum, unde ex summo culmine pro-
cidit arbor; ubi egregie sculptor expressit mo-
rem in adorando convertendi se ante simula-
cra; ut notum ex Plauto & multis auctoribus.
Neque enim Licetus firmare potest esse hoc
laureum baculum, & sic exhiberi respicientem
futura; non magis quam de Ulyssis, qui for-

san ipse innuitur, aut Faustuli aut tot pastorum, etiam talibus innitentium baculis, idem debet conjici. Sed neque respiciens sic potest invertere totum caput.

494 Jovis, Mercurii & Martis simulacra nuda in templo, quod in colle positum circumdatur duodecim signis Zodiaci, ut Mars num. 144: & ante quod procedit ex mari Neptunus, unde systema mundi conspicit Licetus. Certe aut idem prorsus aut simile est, quod in Thesauro Palatino pag. 3 excusum est, ut Jovis regimen: sed ibi Mars bene loricatus.

495 Puerulus gerens capellam, quum in annulis num. 21 Cupido ei insideat. Viri docti accipiunt Jovem quasi portantem eam in caelum.

496 Cithara, cujus una ex quinque fidibus fracta, quam supervolat papilio; in quo Licetus considerat poetam bonum, qui carmina sua ad lyram canere nescit, verum calamo. Sed quum manifeste appareat unam ex quinque fidibus ruptam esse, alii censent alludi ad narrationem, quâ dicitur cicada vel papilio volatus sui aut cantus murmure implevisse ejus vicem.

497 Aquila, delphinus & leo, tanquam ab his vindicatus fuerit principatus belluarum.

498 Luna stellis vi circumdata descendit ad Endymionem, diphtheræ, quæ vigilantis superiorem partem interdiu velavit, nunc ad stratum, inservienti incubantem, appposito urceo

***

ceo & pedo, adfidente etiam vigili cane, quæ omnia pertinent ad instrumenta pastoria, & clara indicia sunt ab scalptore Endymionem habitum pro pastore, licet grex non appingatur, quod captat temere Licetus, quum grex iste supponatur per vicinos colles vallesque errare. Unde ea figura Endymionis hoc modo passim concipitur.

499 Luna Lucifera inter vii stellas, ut pateat etiam tum plenam noctem esse, nec possit jure cogitari de aurora, ut vult Licetus.

500 Matrona ferens sinistrâ ramum, dextra vasculum, in quo apparent duo mala, quæ volunt esse Punica, & ipsam Proserpinam.

501 Anubis caduceum & palmam ferens.

502 Mercurii caduceus, hoc est, vis sapientiæ & eloquentiæ, cum duobus gallinaceis, sibi obversis, tanquam qui modo pugnaverunt, nunc reconciliatis.

503 In ara se ipsum noctu ad lumen occidens. In Prusænsium nummo sub Caracalla apud Patinum excuditur Ajax se ipse occidens, ubi etiam adest clypeus. Sed hunc, dubitans tamen, rejicit Licetus, nonnullosque alios celebriores, & Brennum eligit. Sed non attendit hoc factum contigisse noctu, ut indicat fax ardens. Sic enim istam intelligo, non ut alii, quasi adhiberetur ad accendendam aram, si cum ea depingatur in aliqua gemma. Etiam aræ multæ fuerunt extra templa: ut probabilius opiner de Ajace, quem

*** ** 3

cre-

crediderint noctu super aram tentorii sui ad invidiam Diis faciendam se interfecisse. Tam clypeus quam galea sunt Græca aut Italica, non Gallica. Dubitavi etiam, an non esset ille, qui coram Othone se interfecit nuntium infelicis pugnae apportans. Nam & illic aram fuisse credibile est, & circa noctem fuisse patet ex Suetonio.

504 Aliquis, ut Deus, superiorem partem nudus insidens etiam trunco, adstante milite accipit larvam ab nudo & ingeniculato. Viri docti statuunt Julio Cæsari offerri caput Pompeii. Quod si ita est, sellam talem censebimus Julio attributam ut subitanæ in militia.

505 Auriga coronatus & nudus insistit quadrigæ, quam agit citissime appositis septem stellis. Licetus post solem consideratum ad ampliatum imperium deflectit, sicut alii quærent, qui per diem conspiciantur stellæ. Sed indignum est hîc cogitari de sole, ubi nulli radii, ut sunt in annulis num. 77, & contra tot stellæ. Immo est ipse Bootes cum septentrione: ideo ut rusticus stat in plauistro, non in fabrèfacto curru.

506 Larva Panis, cui adscriptum *ΑΡΧΗΤΕΡ*.

507 Ad duos palliatos accedens palliatus alius.

508 Faunorum Iusus salendi per utres?

509 Virgatum intelligunt cum larva, ut sæpe invenitur, sed Licetus præfert comicum aliquem aut tragicum.

510 Muliebre sacrificium Cereris, cui duæ faminae mactare volunt porcum & offerre primitias,

Ε *** **

- tias, adstante satyri instar tibicine, non tibiā modo, sed etiam cornu inflante.
- 511 Fæmina, ut videtur, sedens ad ardentem aram, & utrasque tibiās rectas inflans.
- 512 Ciconiæ frustratio, qua vulpem invitatam excipit vase oblongi colli & angusti, in apologo Æsopi.
- 513 Bellerophon in Pegaso, pugnans cum Chimæra.
- 514 Centaurus pelle ursina aut leonina tectus, auferens puellam.
- 515 Centaurus sagittans in cursu.
- 516 Centaurus tergo ferens puerulum, ut doceat sagittare, quomodo sæpe Chiron fingitur Achillem.
- 517 Harpya cum ambiguis quibusdam additamentis, quorum interpretationem petit Licetus ex more & ratione furum & latronum. Certe non admodum dissimilis figura exstat in Museo Romano part. i tab. 44, & habetur pro amulero. Ego censuerim Harpyam nunc statui ad Phinei cœnam occurrere; quod innuitur ab stella vesperugine inserta ad tempus denotandum; cantharo & cicuta ad rem ipsam; nam cætera ignoro.
- 518 Psyche decubitura.
- 519 Missus bigarum in stadio vel circo.
- 520 Ludicrum circense, ubi tam desultores quam trigæ & quadrigæ, cum ornatu circi.
- 521 Achilles juvenis.
- 522 Thetis mater ejus. Hoc de gemma prædicat

Li-

- Licetus. Sed penes me est in argento nummus majoris moduli, plane hæc ipsa sic referens.
- 523 Trojæ expugnatio, introducto per publicam lætitiæ equo durateo.
- 524 Caput galeatum & alatum, ut creditur, Persei.
- 525 Pan cum pedo & cicuta.
- 526 Sphinx alata in rape, adstante Oedipo vel alio, cui ipsa enarrat ænigma, vel qui ipse solutionem tentat. Mirabiliter autem figura hæc convenit monumento Nafoniano, ubi prorsus eadem.
- 527 Sphinx infelicem conjectorem aggrediens, sed exaggrediendi modo significans, quid impura petierit, aut quid eruditus sculptor, vel is qui sculpi curavit, per istam fabulam diripiendi viros intellexerit.
- 528 Leones taurum dilanantes ante aram vel basim, cui imposita est imago harpyæ, aut sphingis, vel viva insidet.
- 529, 530 Sive fructus, unde duæ radices exeunt, sive vas, unde infra prodeunt serpentes duo, superne aliquot lineæ nescio quid exhibentes, cum literis ignotis ab altero latere.
- 531 Thalia, Iocus & Cupido, ut vult Licetus, etsi Venus sit adscripta.
- 532 Assidens ardenti aræ & libans ex patera, pendulam ab collo vestem ita formans, ut totum pectus cum ventre nudentur: animi pacati typum notat Licetus. Vide supra num. 492. & in annulis num. 72.

533 Con-

- 533 Concordia origo abundantia; ut sæpe in præcedentibus, parvo accedente discrimine.
- 534 Mu. Scævola.
- 535 Crux inter duos pisces. Et duo quidem pisces aliquoties exstant signati in nummis Byzantinis, ut videre est apud Patinum pag. 188 & 398. Crux autem & supra occurrit num. 255, & maxime in nummo Thyatirenorum apud Patinum ex Ill. Mauriceni gaza. Sed viri docti petunt aliquid ex Christianismo.
- 536 Astrologus vel astronomus hæsitante Liceto, nudus insidens trunco arboris rudi, ut supra, cum circino ad lunam corniculantem & mediam inter tres stellas. Dubites, an sit ipse repertor circini, quasi in meteoris usum ejus demonstrans, ut ad hunc usum occurrit in Amorginorum nummo in Spicil. eod. p. 10. Ex cura tamen & ornatu capitis manifeste patet fæminam esse, ut fere censeas magam nocturnam exhiberi.
- 537 Cupido in tortili, atque hinc anteriorem partem tecta scapha, navigans, utre usus pro velo, cujus duos pedes retinet non aliter ac alter Cupido in annulis num. 83.
- 538 Sagittarius miles nudus & rupi accubans, manus ambas circa genu dextrum elevatum complicatas habens vel admirantis gestu vel miserantis, arma sua, hoc est, pharetram & arcum, arbore suspendens. Liceto miles atroci bello superstes pauper videtur.
- 539 Aufugientem amasium alatum, quem Cupidinem
- * * * * *

nem vult Licetus, retinet puella, altera manu ferens larvam barbatam satyricam.

540 Luna cum literis ΔΟΡ; sed amaram Dorida facit Licetus. An fuit ΔΟΡΥΔΑΟΣ ΕΠΟΙΕΙ;

541 Stella, cicada, lunula, papiliones duo, arula, cui imposita libra, cingunt annulum, in quo medio est etiam lunula, cum senili vultu in pala. Ex quibus quæ concinnet Licetus, unicuique patet. Nos ita explanamus. Annuli pala habens inclusam senilem faciem non memoriam mortis inculcat, sed est typus memoriam post mortem; mortuorum enim memoriam sic retinebant, ut Socratis icunculas tales in gemmis incisas vidimus, & hic ipse vultus Socraticus fere est. Prior papilio notat animam primo degredientem in corpus humanum, atque ita homo compositus fulget prima ætate instar stellæ; tum major factus strepitum ac rumorem de se edit spargitque instar cicadæ; (hanc enim esse dicit Licetus) post quod tempus ubi decrevit instar occidentis & minuentis lunæ, tandem deserit corpus, & rursus anima avolat; id æquo arbitrio & pari casu omnibus accidere par libra significat, quam sustinens altare ardens notat vel interim dum superiora aguntur, superstitionem Deorum vigere, & quidem præcipue ob metum inferorum, quorum locum denotat ea pars annuli, quæ solet semper intra manum abscondita esse; vel ut serviat ad inferias defunctis mittendas: lunula intra annulum

- 49
- nulum fortasse denotante hæc omnia sub lunam fieri, vel instar lunæ evascerē cadavera.
- 542 **Fortuna**, partim **Salus**, si serpens vere fuit, quem tenet dextra, & non idem quod num. 290.
- 543 **Mars** cum hasta & altero instrumento ignoto.
- 544 **Mercurius** cum hasta & crumena in imo caducei, qui superne in tridentem definit.
- 545 **Fæmina** sinuosâ veste, quæ anteriorem totam partem nuda nescio quid sinistrâ manu elevata tenet.
- 546 **Tibicen** trunco insidens, unde ab postico ramus, oleæ ramulum tenens & spectans.
- 547 **Mater** vel **nutrix** infantem gestans, fere ut num. 276.
- 548 **Biga** **Victoriæ**, sed lente incedens, ut in annulis num. 146.
- 549 **Bacchantis** specie saltans.
- 550 **Vir** gravis cum alite ludens.
- 551 **Vir** nudus cum cane, sinistra arripens limacis caput ex concha in oblongum tortili exsertum. Nec enim indulgebatur mihi, ut supponatur pastor cum cane, concham] Tyriam reperiens, cujus sanies quasi defluat
- 552 **Lignator** apud testudinem.
- 553 **Domitianus**.
- 554 & 555 **Rex** icunculam manu sustinens intra orbem ab serpente factum cum literis ignotis.
- 556 **Caput** ignotum senis.
- 557 **Sub forma** scarabæi literæ ignotæ, cum dracone, ad cujus utrumque latus armati.

***** 2

558

50

558 & 559 Itidem cum dracone alato.

560 Hastatus miles : si audiatur ex Tacito lib. 2 histor. cap. 22. *Germanus nudo corpore, scuto & hasta armatus.*

561 Diana venando intenta, cum arcu & cane accurrente, ut solet.

562 Herculem coronans, fortasse Eurystheus.

563 Matrona floribus, quibus repletum vas adstat pedibus, & avibus dedita, ut quidem colligi potuit ex prototypo: alioquin admodum hæc gemma convenit cum annul. num. 15.

564 Pisces e transverso ligno dependentes ita, ut cauda eorum exæquet infimam partem pali.

565 Canis venatica leporem vel cuniculum circumveniens, quum in annulis num. 120 jam apprehendat.

566 Venus cælestis Carthaginiensium, ut in nummo Severi & Caracallæ, leone currente vecta. Sed & in Museo Romano tab. 36 part. 1 talis exhibetur Cybele, ut & in nummo Faustinae, quum in Hierapoleos moneta apud E-rizzum pag. 536 exhibeatur non currens.

567 Duo delphinis inequitantes, & nescio quid ostentantes manibus levatis.

568 Cupido orbi insistens cum arcu soluto.

569 Idem cum arcu tento.

570 Pallas.

171 Militaris vir in jaculo.

572 Virilis facies & barbata, ut videtur, alicujus olim docti.

573 Vir

- 51
- 573 Vir nudus oleæ ramum ferens & caduceum,
cui in imo appositus est orbis, ut num.
284.
- 574 Duo nudi, sedens alter in rudi sella ex trun-
co, unde ramus procedit unus, alter adstans
manibus ad saltantis habitum extentis: atque
inter se jocantes: an docetur saltatio?
- 575 Facies heroidis.
- 576 Fæmina post gladiatoriam operam, cujus indi-
cium clypeus & galea, adepta palmam, qua-
lem quoque tenet num. 21.
- 577 Puerulus natanti marino capricorno inequi-
tans.
- 578 Cupido cum remisso arcu, ut 568
- 579 Æsculapius & Hygeia.
- 580 Cupido iterum cum arcu remisso, sed Scy-
thico.
- 581 Cupido insidens globo mundi, & crepitacula
pulsans, ut ille num. 608, quasi lascivus ille
puer innueret orbem terræ nonnisi lulum esse
merum.
- 582 Tibicen insidens trunco, qualem sæpe observa-
vimus, & meditans.
- 583 Cupido sagittans & subsultans, prorsus ille
ipse, qui profertur etiam in Thesaur. Palat.
pag. 24
- 584 Matrona primitias offerens in sacro noctur-
no.
- 585 Cupido ingeniculatus ad recte collineandum
& sagittans.
- 586 Cupido insidens monstro marino, cujus caput

***** 3

non

- non procul discedit ab capite & cornibus Alces Germanicæ.
- 587, 588, 589, 590, 591 Variæ sagittarum cum pharetris & arcu juncturæ.
- 592 Vulcanus galeam fabricans opere sellario.
- 593 Flora, nuda, ut solet, colligens flores in vas ad eos usurpari solitum.
- 594 Capricorni duo caudis tridenti alligati, in cuius ima parte duo delphini : an ut non modo veris piscibus dominari Neptunum, sed & monstris marinis omnibus significetur?
- 595 Cupido bacillum altari & igni impositurus.
- 596 Cupido tibiam sinistram inflans, dexteram illa manu tenens.
- 597 Militaris vir loricated super aram ardentem jurans per hastam.
- 598 Aquila cælestis mundo insistent cum tribus stellis, quum Aratea illam insigniant pluribus.
- 599 Vir nudus fortunam coronans. Nuditas illa videtur innuere tenuem esse, & idcirco emendationem rerum suarum precari. An gratias ita agit fortunæ ob reorrectas costas, ut loquitur Petronius Tragurianus? nisi sit ipse Hercules, quem denotet id, quod manu dextera tenet, non satis plene expressum vel ab scalptore vel ab pictore, quum vere sit clava.
- 600 Juvenilis vultus.
- 601 Vir galeatus.
- 602 Vir, ut videtur, laureatus, cætera nudus, insidens loricæ, cui clypeus cum tribus jaculis adstant, etiam galeam illis appositurus, quam capiti

- capiti jam dempsit, ut num. 606
- 603 Fæmina ut videtur, cujus tunica paulum per ipsam levata magnopere inflatur, sertum ramumque ferens. An vero est virilis vultus, & ipse forsan Apollo? Hic enim dicitur invasisse oraculum Delphicum coronatus & lauro sumpta teste Ælian. 3 Ποικιλ. 1.
- 604 Princeps Romanus cum hasta pura & jaculo.
- 605 Mercurius cum caduceo & hasta pura & talariibus, apposito ad pedes orbiculo.
- 606 Fere ut 602
- 607 Caput Romani principis laureatum, sed occluso oculo ut num. 275
- 608 Crepitacula collidens, ut dictum ad num. 581, adstante pertica.
- 609 Cupido hastam vel jaculum vibraturus.
- 610 Duæ viriles sculpturæ, quarum altera tenet perticam mensurariam, altera inferiorem partem, ut videtur, alitis.
- 611 Cupido cum arcu incurvato quidem, sed virescente & mutante in fruticem. an ex ramo oleæ fecit arcum?
- 612 Fæmina hastam & lauri ramum gerens quasi facinore nobili in ludis victrix, ut num. 1576
- 613 Apollo cum deposita ad sinistram cithara, lauri trunco dextra innitens, atque etiam procedente post citharam lauro, ut pateat esse opus topiarium.
- 614 Cupido sagittans.
- 615 Vir nudus incumbens dextro cubito columnæ,
ut

- ut num. 286, sinistra nescio quas res tenens.
- 616 Militaris vir loricated cum hasta & palma.
- 617 Cupido tentans mucronem sagittæ.
- 618 Vas cum flore, vel qualecunque, vel ut denotet ludos.
- 619 Scorpio.
- 620 Mars nudus præter caput & hastatus cum scorpione, & stella in clypeo. An notatur Africanorum aliquis?
- 621 Idem loricated.
- 622 Ramum & spicam ferens, ut num. 175.
- 623 Senilis vultus incerti.
- 624 Faunus columnæ imponens cornu caprinum, forsân ut inde fructus appendat.
- 625 Tropeum.
- 626 Caput barbatum & galeatum, sed inserto, in ea parte, quam demittere ante faciem solebant, fæmineo vultu, ut opinor, amatæ suæ: quod sæpe à militantibus factum credo, sed in autoribus nuspiam discimus, ut inde pateat pretium harum gemmarum & contemplationis earum ad antiquitates penitus noscendas.
- 627 Sphinx currens vel impetum capiens.
- 628 Similiter galeatus, ut modo occurrit.
- 629 Caput galeatum ita ut cassis superior exprimat calvum Scythæ caput, quale & supra vidimus; dependentibus duabus spiris.
- 630 Cornucopiæ cum globo, forsân vel felicitatem mundi vel instabilitatem felicitatis denotatura.

631 Mer-

- 631 Mercurius (si modo petasus cum alis eum in-
nuunt & non potius sit galea communis) hasta-
tus arbore utrinque cingente, cum pomo in
sinistra, quo egregie exhibetur opus topiarium,
sub quo ista statua fuerit posita, ut iterum
censeo num. 661
- 632 Fæminæ duæ, altera nuda & insidens trunco
ad aræ formam fabrefacto, relicto tamen ra-
mo, qui ab postico exoritur; & manu sini-
stra attingitur: altera stans & vestita, ac ra-
mum tenens.
- 633 Fæmina insidens sellæ cum cornu copiæ instar
Fortunæ, cui ad pedes accidit succinctus ser-
vulus quasi eos purgaturus.
- 634 Miles levis armaturæ, unde lapidibus jacit.
- 635 Æquitas, de qua in annulis num. 13
- 636 Fæmina sedens & tres spicas ostentans.
- 637 Hasta, in cujus summo crux aut forma caducei
non satis expressa, ante simulacrum ignoti &
nudi numinis basi insistentis posita, ad quam ac-
cedit homo item nudus cum ramo, & altera
manu hastam tangens; an ut per eam juraret?
- 638 Cornucopiæ & delphinus, notantia abun-
dantiam terrestrium & maritimorum com-
meatum.
- 539 Volucris aræ insidians & vere βαμολόχῳ.
- 640 Caput præcipuæ matronæ comptum.
- 641 Caput muliebre capillis solutis & per tergum
sparsis, idem scilicet, quod exhibet Leonard.
Augustinus part. 1 num. 99, ubi ille ex incerti
sententia memorat de Hero Leandri amata.

*** ** ***

Sed

Sed & eandem quoque protulit Caninus num.
7, censens Atalantem esse, nec scio aut video
causam. Itaque ut simplicius, ita securius erit
nobis statuere nympham marinam, & petitam
esse ex nummis gentis Crepereia apud Ursi-
num, ubi est eadem. Idque suadent quoque
capilli sic dependentes, ut madidi ex aqua.

642 Caput peregrini ornatus & ignotum.

643 Caput forsitan Augustæ.

644 Satyri duo trahentes currum, in quo stat Cu-
pido ligatis post tergum manibus.

645 Caprimulgus.

646, 647 Capita muliebria.

648 Caput laureatum principis.

649 Pax arma comburens & oleæ ramum gerens.

650 Vir nudus insidens trunco, & habens enssem
in vagina positum ante se, quem attingit
dextra.

651 Caput viri militaris galeatum.

652 Caput ignotæ mulieris, sed tamen, ut videtur,
heroidos, crinibus tantum rudi modo in no-
dum collectis. In quo si licet aliquid conjicere,
opinaretur plus latere, quam prima fron-
te credi potest. Videtur enim esse ipsa Rho-
dogyne, quam Polyænus lib. viii narrat,
quum lavaret, ac subito nuntiaretur gentem
defecisse, *ὅτι ἀποκρινθεὶς πύλον πύλινον τῆς γῆρας, ἀλλὰ
ὡς ἔχει ἀναδύσασθαι ἐκ τοῦ ἵππου ἀδελφίδας, ju-
rasseque, μὴ περὶ τῶν ἀποκρινθεὶς πύλινον τῆς γῆρας,*
nisi rebellibus subjugatis. Hinc, addit idem
scriptor, Persarum regibus sigillum regum
ἐκ τῶν

57

εικὼν ἐστὶ ἀντιδρωμένη πρὸς τρεῖς ἑκατατοχομένη, ut illic scripsisse auctorem patet manifeste, qui nihil dixit πρὸς τὴν ἀναλύσιν, ut voluit Casaubonus, & sequitur Kirchmannus de annulis cap. 13; sed in conspecta capitis parte capillos tumultuarie in unum colligere, quod est ἀναδύν πρὸς τρεῖς, & id in hoc capite ad liquidum & vivum contingit.

- 653 Capita ignotarum mulierum.
- 654 Fœmina ludens cum draconibus.
- 655 Volucris peregrina insidians capiti testudinis, quod exertum videtur rostro petitura.
- 656 Fœmina galeata hastam ramumque oleæ gerens.
- 657 Sagittarius miles.
- 658 Hastatus miles.
- 659 Vir nudus, clypeum & ramum palmæ gerens, apud arulam, cui gladium cum vagina imposuit.
- 660 Pueruli instar fictus, sed coronatus lauro hastatum militem ludens non aliter, ac si foret Meleager ex Jac. Sponii Miscellaneis pag. 312.
- 661 Statua virilis, ramis virentibus circumdata, hoc est, in opere topiario posita, ut num. 631.
- 662 Cupido bacillum ac ramulum lauri tenens.
- 663 Vir nudus ramulum lauri cum baccis tenens, sinistra manu porrecta nescio quid ostentans.
- 663 Ara, cui insistit effigies Bellonæ, adstante nudo Bellonario vel fanatico ab æde Bellonæ, cum restricto ense, ut se vulneret ex ritu sacerdotii.
- 664 Satyrus tibicen ad aram ardentem.
- 666 Bacchans cum nebrida item tibiā inflans.

*** ** *** 2

667 Tro-

667 Tropeum, cui adalligati sunt captivi.

668 & 669 Decem facies, quinque barbatæ, ac totidem sine barbis, conjunctæ & integræ, quanquam quatuor solum oculis utantur, ad liquidum conspiciendæ, si modò invertas. Hujusmodi ingeniosa ludicra & forsan hoc ipsum specimen, venisse opiner ab Pausone pictore; qui refertur, quum suscepisset pingere equum volutantem, pinxisse currentem: & quum is, qui locaverat, negaret pacto satisfactum, jussisse, ut tabulam inverteret, narrante Æliano lib. XIV ποικιλ. cap. 15. Ita hîc & barbatos quinque & totidem imberbes scalptos quis dixerit, apparituros si invertatur charta. Idem hoc ex sarda etiam publicatum est in Spicilegio antiquitatis, ubi verba dantur, non causa, non origo inquiritur. Nec dissimile interdum occurrit in nummis, ut duæ figuræ, una sursum, altera deorsum exhibeatur, quod tamen viri docti adscribendum putant monetariorum erroribus.

670 Raptus puellæ vel pueri.

671 Cupido equitans ut num. 1, sed lente.

672 Ad aram, unam, ut videtur, ex illis, quæ perpetuo ardere creditæ sunt (nec enim hî Cupidines potuerunt in ea ignem accendere, quum ad summam ejus partem pertinere nequeant) duo Cupidines accedentes sacrum capra facere volunt, sed altitudine impediante, quæ tanta est, ut ne manibus quidem pervenire ad ignem possint, quantumcumque levati: tanquam stultitia eorum traducatur. 673

- 673 Simulacrum basi insitens , pileo , face & clypeo instructum , ad quod accedit mulier item pileata , crinibus passis.
- 674 Vir togatus sacra faciens (atque ideo coronatus) ad aram & columnam , quam circumfunditur serpens , voti suscipiendi ergo.
- 675 Isidis vultus utrinque sindone plicis plena tectus cum duabus avibus & loto in vertice. Est hic simulatus ex Menestræi scripto de Diana Ephesia tab. 13. Sed opinor prorsus hunc esse eundem , quem illi , qui istuciter habuerunt , inter pyramidas Ægyptias & eversa templa exstare hodieque memorant , sic describentes ; esse instar quoddam colossi , exprimentis caput collumque fæminæ ex vivo saxo , & licet vix ad sinum appareat , tamen esse altum pedes sex & viginti , ut sit mirabile conspectu : ex eo oracula quandam solita dari narrare accolas ; idque credibile esse , quia profundum sub terra foramen patet , in quo sacerdotes se occultare poterant & respondere consulentibus.
- 676 Julius Cæsar cum laurea & lituo augurali.
- 677 Jovis plena augustæ gravitatis facies. Vide Tristhanum tom. 111 pag. 336
- 678 Bacchus puer nudus saltans ad sonos , quos edunt cicuta Silenus , Apollo cithara , præfente Victoria.
- 679 Idem pari ætate , prope se habens duas puellas pulcherrimas , accedentibus ad eum duobus rusticis adolescentibus , quorum alter

*** ** *** 3

agnum

agnum portat humero sinistro, sed ut pedes ejus tamen teneat manu dextera. Illos autem adducit senex. Publicavit vero hos Tristanus tom. 11 pag. 626

- 680 Intra duplicem orbem ingeniculatus instar sagittantis cum clypeo ab tergo, manibus complicatis ita, ut per orbem quem claudunt brachia transeat & emineat baculum, in cujus summitate nodus vel globulus est, qualem sceptrum aut hastæ interdum addunt nummi, atque etiam annulus 84, & caduceo 109: ab altero latere num. 681 tegimen scarabæi.
- 982 Monstrum sine dubio ad Abraxicas aut Ægyptias ineptias pertinens, fere tanquam androsphinx, cauda leonina, corpore cercopithecæ, capite humano, sive ex ejus velamento & pileolo procedant duo illa frustra, quæ eminent post occiput, sive sint partes ejus, quod ab antica parte incipiens eo usque adscendat.
-

Addenda & corrigenda.

Pag. 1 vers. 17 est nudus. Adde. Genium protulit ipse hic liber in gemmis num. 121

2 19 altera manu gestans

5 10 Geneseva

19 Subjecti typus. Nam Victoria navalis solet alio modo exprimi, de qua in gemmis num. 155

6 18 tridente & acrostolio.

32 Ario-

- 61
- 32 Ariobarzanis. Hinc fere eodem gestu & ornamento iterum exposita est infra num. 136
- 7 28 duæ faces. Etiam in nummis per viros doctissimos publicatis interdum exstat ara inter hujusmodi lychnuchos.
- 8 Numerus 37 & 38 inverti debet. item pag. 10. numerus 51 & 52
- 11 26 arundini vel palmae.
- 12 10 altari vel poculo
16 altare, ad quod inservit columna ardens,
17 Augusteum
26 pag. 53, nisi quod subjiciatur etiam delphinus.
- 16 18 ad Basilidianos pertinentem: ut sic geminâ editione, nec id in ignobilibus monumentis, evulgata sit hæc sculptura. Quo magis miror in volumine, quod Romæ prodit anno hujus sæculi xc, & inscribitur Museum Romanum, hanc ipsam quoque referri part. 1 tab. 68, & velut ignoratam ex arcanis scilicet Bellorii produci, quæ nonaginta ante annos fuerat conspicua & medio tempore examinata. Sed & ut ab Chiffetio ad Basilidianos, sic ibi ad Priscilliani sectatores & eorum opinionem de vii planetarum viribus & canones decurritur. Ita libenter certi homines loquuntur & scribunt de illis, quos hæreticos appellant, & ubique illos inferciunt. Nam cur non ante Christianismum potuit fuisse confecta, aut sub illo ab ali-

aliquo gentili, qui vel natus fuit vel aliquid feliciter gessit dominante sole? Quod certe ego opinor, perinde ac gemma num. 144 exhibet ac significat auctori aliquid bonum faustumque contigisse dominante Marte. Nam sic intelligo. Sed & Bellorii gemmam adhibuit idem ille auctor parte 1 tab. 46 in publicanda gemma, quam retulerat Gortæus num. 10 de Mercurio & Pallade? Cui bono tanta aut supinitas aut ignorantia?

17 10 infra gyrum.

18 22 fab. 169, præsertim quum sit vestita? etsi Ovidius quoque lib. 111 Fast. vers. 874 de Helle canat', *Ceruleo junctam nescius esse Deo*. Quin etiam in Musei Romani part. 1 tab. 41, & explicatur Venus à Tritone vecta: qui scilicet bene conveniunt.

19 5 ignotum; sed proxime accedens ad Messalinam aut Lucillam.

20 1 cervum

3 hiemis, an autumnus?

4 rostro, & sceptrum in pedibus

7 nuda & sedens

21 9 Abraxicis tab. v. Quum tamen repetatur in gemm. num. 132; quin etiam in nummis aliquoties reperiatur, in quibus profecto non nisi inepte de Basilidianis cogitari potest.

vers. ult. caput cum vase instar Isis inter

25 14 mitratum vel pileatum

32 Trapezuntis. Sed & Atys amasius ille Phrygiæ matris sic interdum apparet.

33 diph-

- 25 33 diphthera & baculo, ut huic innitatur.
 5 aliarum, ut hîc inventio putationis indicetur.
- 16 Tristanum, & in alio nummo Herculi Romano Commodi.
- 26 26 Chifletius tab.
- 27 23 junxit, nec nobis jam placet errare cum aliis ad diversa ab his, quæ infinita excogitari queunt.
- 28 16 num. 145, & laurea ferta.
 23 clavi & spicarum: sed & alata, ut rursum in gemmis num. 54, ubi vide.
 24 204. Vir nudus, pendulum quid instar numinis ab brachio ad pedes demittens, exstruens aram vel basim, cui impingit acutum ferreum, ut statuam aliqujus Dei imponat.
 29 nomine, cum adstantibus puero alato ac duobus alitibus, ex Roma subterranea, ut & num. 215 & 216

Addenda & Corrigenda in gemmis.

Pag. 5 vers. 17 insistens cum ferto in sinistra

- 6 6 exciso forsan ex
 7 9 classis, an miles classiarius?
 11 Marfya, sub lauru alligato, sed non barbato, ut quidem in annulis.
 12 interpositum vas
 28 ta-dele
 8 3 ille

*** **

9 pen-

- 9 penult. cum cane & capra
 13 17 redimitum hederā
 26 dejecto vectore auficiens : qui quoniam sic niger pingitur, an dicemus esse Æthiopem, ac lulum fuisse in Africa quæ equos alebat perquam agiles & leves, ut equus sic transiliret hominem, ut erat longus, jacentem?
 14 7 Gradivus, ut in annulis num. 17.
 18 14 tab. 8 & pluribus aliis nummis
 20 4 sagittæ vel fulminis radii
 24 pag. 143. Sed & Herennius Etruscus Messius Decius hoc vultu interdum apparet
 21 18 decurrunt? an denique gallinaceus voce sua terret ac fugat leonem?
 22 2 folis ænigma, nunc
 18 edita in
 23 24 humero antè innotatur
 25 ult. part. 2, num. 35. Apud Achillem Tatium libro 2 pag. 79 ait Clitophon ad Leucippen, εἰ περ καὶ τὸ μέλιτιαν ὅτι εἰ σήματι Φί-
 28 2 candida, quæ hoc tumultum ejus indicabat, *Quod hæc Jeta mortuo facerent sacra*, ut scripsit auctor in Catalectis.
 36 3 (voluit Anubi) dele
 34 13, & modo supra. dele

5

SARDA INC.

6

SARDA INC.

7

SARDA INC.

8

SARDA INC.

9

ONYX INC.

10

ONYX INC.

11

ONYX INC.

12

ONYX INC.

13

ACHATES INC.

14

ACHATES INC.

15

SARDA INC.

16

SARDA INC.

17

ACHATES INC.

18

ACHATES INC.

19

ACHATES INC.

20

ACHATES INC.

76 m. 2.

21

SARDA INC.

22

SARDA INC.

23

SARDA INC.

24

SARDA INC.

25

ONYX INC.

26

ACHATES INC.

27

ONYX INC.

28

ONYX INC.

29

ONYX INC.

30

ONYX INC.

31

ONYX INC.

32

ONYX INC.

33

ONYX INC.

34

ONYX INC.

35

ONYX INC.

36

ONYX INC.

37

ONYX INC

38

ONYX INC

39

ONYX INC

40

ONYX INC

41

ONYX INC.

42

ONYX INC.

43

ONYX INC.

44

ONYX INC.

45

SARDA INC.

46

SARDA INC.

47

SARDA INC.

48

SARDA INC.

49

SARDA INC.

50

SARDA INC.

51

SARDA INC.

52

SARDA INC.

53

SARDA INC.

54

SARDA INC.

55

SARDA INC.

56

SARDA INC.

57

ONYX INC.

58

ONYX INC.

59

ONYX INC.

60

ONYX INC.

61

HELIOTROP. INC.

62

CYANEA INC.

63

SARDA INC.

64

ACHATES INC.

65

SARDA INC.

66

SARDA INC.

67

SARDA INC.

68

SARDA INC.

Tom. 2.

69

ONYX INC.

70

ONYX INC.

71

ONYX INC.

72

ONYX INC.

73

SARDA INC.

74

SARDA INC.

75

SARDA INC.

76

SARDA INC.

77

PRASMOS INC.

78

PRASMOS INC.

79

PRASMOS INC.

80

PRASMOS INC.

81

SARDA INC.

82

SARDA INC.

83

SARDA INC.

84

SARDA INC.

85

ONYX INC.

86

ONYX INC.

87

ONYX INC.

88

ONYX INC.

85

ONYX INC.

86

ONYX INC.

87

ONYX INC.

88

ONYX INC.

89

ONYX INC.

90

ONYX INC.

91

ONYX INC.

92

ONYX INC.

81

SARDA INC.

82

SARDA INC.

83

SARDA INC.

84

SARDA INC.

85

ONYX INC.

86

ONYX INC.

87

ONYX INC.

88

ONYX INC.

89

ONYX INC.

90

ONYX INC.

91

ONYX INC.

92

ONYX INC.

93

ONYX INC.

94

ONYX INC.

95

ONYX INC.

96

ONYX INC.

97

ACHATES INC.

98

ACHATES INC.

99

ACHATES INC.

100

ACHATES INC.

Tom. 2.

101

SARDA INC.

102

SARDA INC.

103

SARDA INC.

104

SARDA INC.

101

SARDA INC.

102

SARDA INC.

103

SARDA INC.

104

SARDA INC.

105

PRASMOS INC.

106

PRASMOS INC.

107

CYANEA INC.

108

HELIOTR. INC.

109

ONYX INC.

110

ONYX INC.

111

ONYX INC.

112

ONYX INC.

113

ONYX INC.

114

ONYX INC.

115

ONYX INC.

116

ONYX INC.

Tom 2.

117

ONYX INC.

118

ONYX INC.

119

ONYX INC.

120

ONYX INC.

121

ONYX INC.

122

ONYX INC.

123

ONYX INC.

124

ONYX INC.

125

SARDA INC.

126

SARDA INC.

127

SARDA INC.

128

SARDA INC.

129

ACHATES INC.

130

ACHATES INC.

131

ACHATES INC.

132

ACHATES INC.

Tom. 2.

133

SARDA INC.

134

SARDA INC.

135

SARDA INC.

136

SARDA INC.

HELIOTROPIA. Inc.

HELIOTROPIA. Inc.

ACHATES. Inc.

ACHATES. Inc.

CYANEA. Inc.

CYANEA. Inc.

CYANEA. Inc.

CYANEA. Inc.

145

ACHATES. *Inc.*

146

ACHATES. *Exc.*

147

ACHATES. *Exc.*

148

ACHATES. *Exc.*

149

ONIX. Inc.

150

ONIX. Inc.

151

ONIX. Inc.

152

ONIX. Inc.

153

ONIX. Inc.

154

ONIX. Inc.

155

ONIX. Inc.

156

ONIX. Inc.

157

ONYX *Inc.*

158

ONYX *Inc.*

159

ONYX *Inc.*

160

ONYX *Inc.*

161

ONYX Inc.

162

ONYX Inc.

163

ONYX Inc.

164

ONYX Inc.

Tom. 2.

165

SARDA. Inc.

166

SARDA Inc.

167

SARDA. Inc.

168

SARDA. Inc.

169

170

SARDA INC.

SARDA INC.

171

172

SARDA INC.

SARDA INC.

173

SARDA INC.

174

SARDA INC.

175

SARDA INC.

176

SARDA INC.

177

178

SARDA INC.

SARDA INC.

179

180

SARDA INC.

SARDA INC.

181

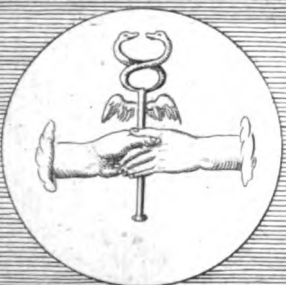
ACHATES.

182

ACHATES.

183

ACHATES.

184

IASPIS.

185

CALCIDON.

186

HELIOTROPIA.

187

IASPIS.

188

IASPIS.

189

SARDA INC.

190

SARDA INC.

191

SARDA INC.

192

SARDA INC.

193

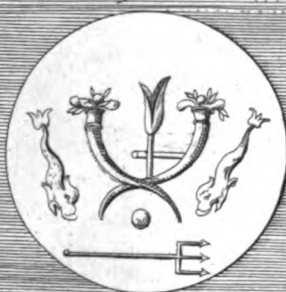
194

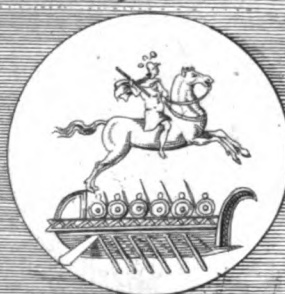
SARDA INC

SARDA INC

195

196

SARDA INC

SARDA INC

197

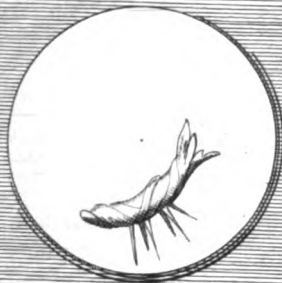
LASUR INC.

198

LASUR INC.

199

LASUR INC.

200

LASUR INC.

201

LAZUR INC.

202

LAZUR INC.

203

IASP. INC.

204

IASP. INC.

IASPIS INC.

205

206

207

LAZUR INC.

LAZUR INC.

208

LAZUR INC.

209

CORNA.IN INC.

210

ACHATES INC.

211

CORNA.IN INC.

Form. 2.

0

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

212

CORNALIN INC.

213

CORNALIN INC.

214

CORNALIN INC.

215

ACHATES INC.

216

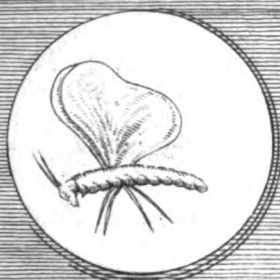
ONYX INC.

217

LAZUR INC.

218

CORNA.ININC.

219

CORNA.ININC.

1877

1878

1879

1880

1881

1882

1883

1884

1885

1886

1887

1888

1889

1890

1891

1892

1893

1894

1895

1896

1897

1898

1899

1900

1901

1902

1903

1904

1905

1906

1907

1908

1909

1910

1911

1912

1913

1914

1915

1916

1917

1918

1919

1920

1921

1922

1923

1924

1925

1926

1927

1928

1929

1930

1931

1932

1933

1934

1935

1936

1937

1938

1939

1940

1941

1942

1943

1944

1945

1946

1947

1948

1949

1950

1951

1952

1953

1954

1955

220

CORNALIN INC.

221

ACHATES INC.

222

ONYX INC.

223

ACHATES INC.

2.2.4

SARD. INC.

2.2.5

SARD. INC.

2.2.6

ACHAT. INC.

2.2.7

PRAS. INC.

228

GEMMA INC.

229

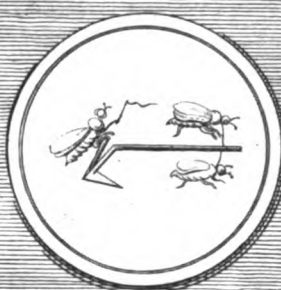
ONYX INC.

230

GEMMA INC.

231

CORNIOLA INC.

232

GEMMA INC.

233

GEMMA INC.

234

GEMMA INC.

235

GEMMA INC.

236

CORNAL. INC.

237

CALCED. INC.

238

CORNAL. INC.

239

CORNAL. INC.

240

ONYX INC.

241

AMATH. INC.

242

LAZUR INC.

243

ONYX INC.

244

ACHAT. INC.

245

CORNAL. INC.

246

ONYX INC.

247

ACHAT. INC.

248

ACHAT. INC.

249

CORNAL. INC.

250

CORNAL. INC.

251

ONYX INC.

Jan. 2

252

CORNAL INC.

253

CORNAL INC.

254

CORNAL INC.

255

CORNAL INC.

256

CORNAL.INC.

257

ACHAT.INC.

258

CORNAL.INC.

259

ONYX.INC.

260

CORNAL.INC.

261

CORNAL.INC.

262

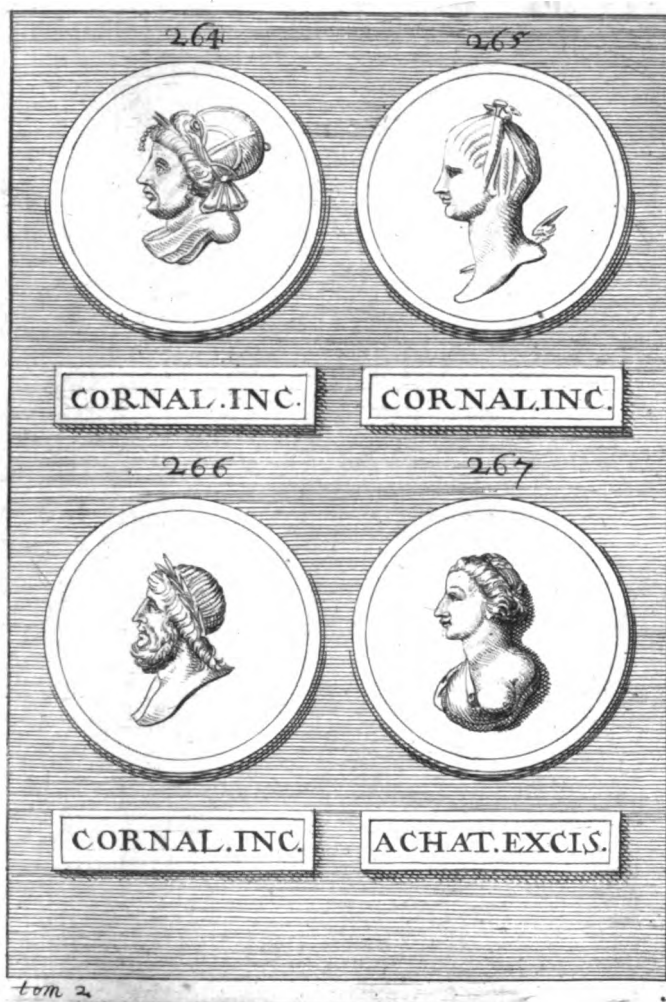
CORNAL.INC.

263

ONYX.INC.

268

ACHAT. EXCIS.

269

ACHAT. EXCIS.

270

ACHAT. EXCIS.

271

ACHAT. EXCIS.

272

CORNAL. INC.

273

CORNAL. INC.

274

CORNAL. INC.

275

CALCED. INC.

276

CORNAL. INC.

277

CORNAL. INC.

278

CORNAL. INC.

279

CORNAL. INC.

280

CALCED. INC.

281

CORNAL. INC.

282

CORNAL. INC.

283

CALCED. INC.

tom. 2.

284

AMATH.INC.

285

CORNAL.INC.

286

CORNAL.INC.

287

CORNAL.INC.

288

CALCED.INC.

289

CALCED.INC.

290

CORNAL.INC.

291

CALCED.INC.

292

CORNAL. INC.

293

CORNAL. INC.

294

SARD. INC.

295

ACHAT. EXCIS.

296

SMARAGD.

297

GEMM.INC.

298

GEMM. INC.

299

GEMM.INC.

304

GEMM. INC.

305

GEMM. INC.

306

GEMM. INC.

307

GEMM. INC.

308

GEMM.INC.

309

GEMM.INC.

310

GEMM.INC.

311

GEMM.INC.

312

GEMM.INC.

313

GEMM.INC.

314

GEMM.INC.

315

GEMM.INC.

316

GEMM.INC.

317

GEMM.INC.

318

GEMM.INC.

319

GEMM.INC.

320

GEMM.INC.

321

GEMM.INC.

322

SARDA.

323

SARDA.

324

ONYX.

325

SARDA.

326

MAGNES.

327

MAGNES.

328

ONYX.

329

HELIOTROPIUM

330

HELIOTROPIUM

331

ACHATES.

332

IASPIS.

333

IASPIS.

334

HELIOTROPIVM

335

HELIOTROPIVM

340

ΕΣΤΥΡΥΜ.

341

ΕΣΤΥΡΥΜ.

342

ΕΣΤΥΡΥΜ.

343

ΕΣΤΥΡΥΜ.

344

ECTYPVM.

345

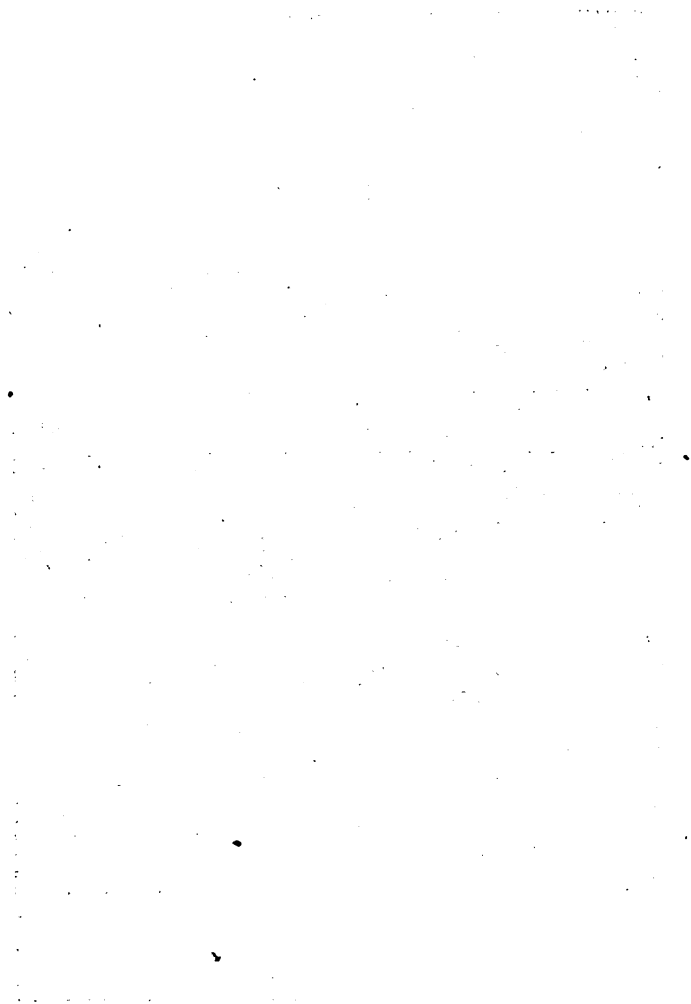
346

347

348

ECTYPVM.

349

ECTYPVM.

350

ONYX.

351

ECTYPVM.

352.

MAGNES.

353

MAGNES.

354

MAGNES.

355

MAGNES.

356

357

HELIOTROPIVM

HELIOTROPIVM

358

359

AMETHYSTVS

AMETHYSTVS

360

ECTYPVM.

361

ECTYPVM.

362

MAGNES.

363

MAGNES.

364

ECTYPVM.

363

ECTYPVM.

366

ECTYPVM.

367

ECTYPVM.

368

SARDA.

369

ACHATES.

370

HELIO TROP.

371

HELIO TROP.

372.

MAGNES.

373

MAGNES.

374

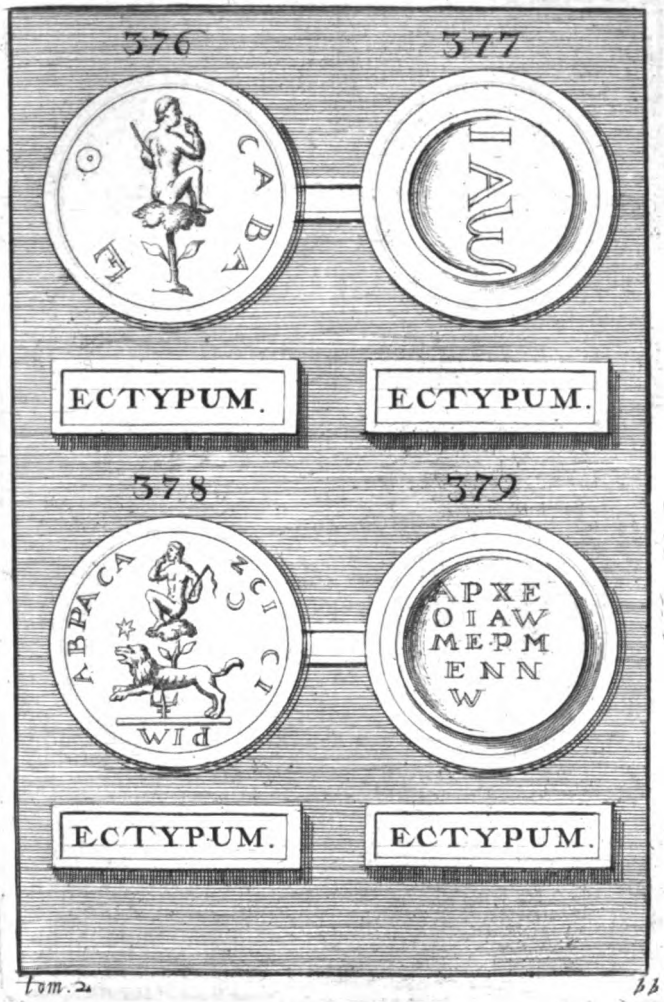
IASPIS.

375

ONYX.

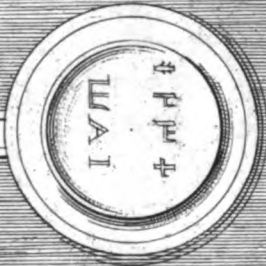

380

ECTYPUM.

381

ECTYPUM.

382

ECTYPUM.

383

ECTYPUM.

384

385

ECTYPUM.

ECTYPUM.

386

387

ECTYPUM.

ECTYPUM.

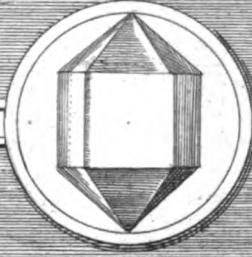

388

CALCEDON.

389

CALCEDON.

390

ECTYPUM.

391

ECTYPUM.

392

ECTYPVM.

393

ECTYPVM.

394

CYANEUS.

395

MAGNES.

396

SARDA.

397

ECTYPVM.

398

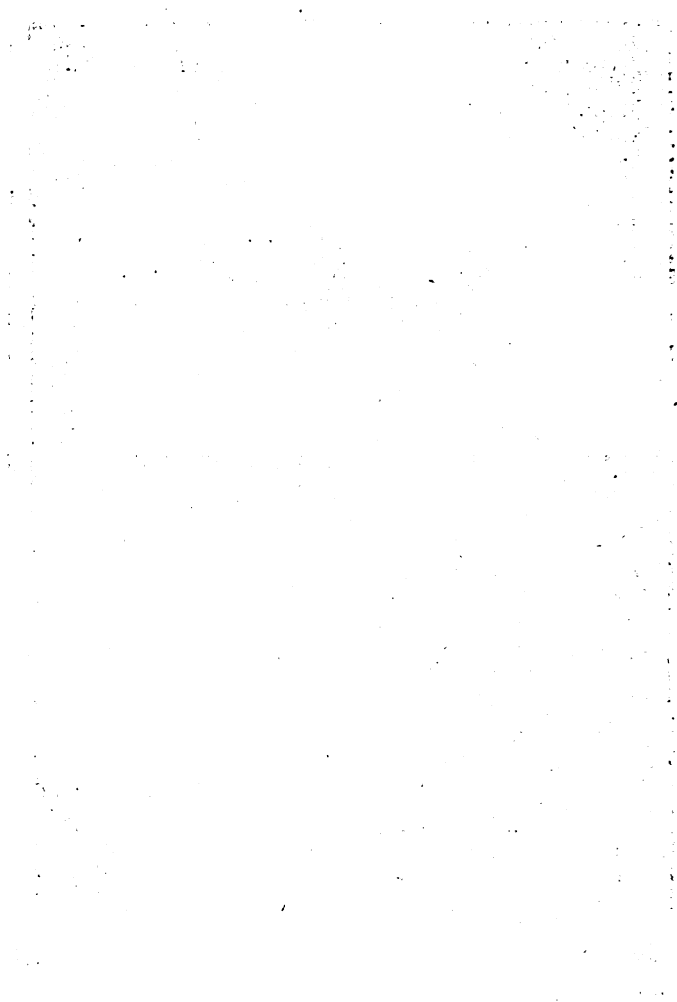

ECTYPVM.

399

ECTYPVM.

400

ECTYPUM.

401

MAGNES.

402

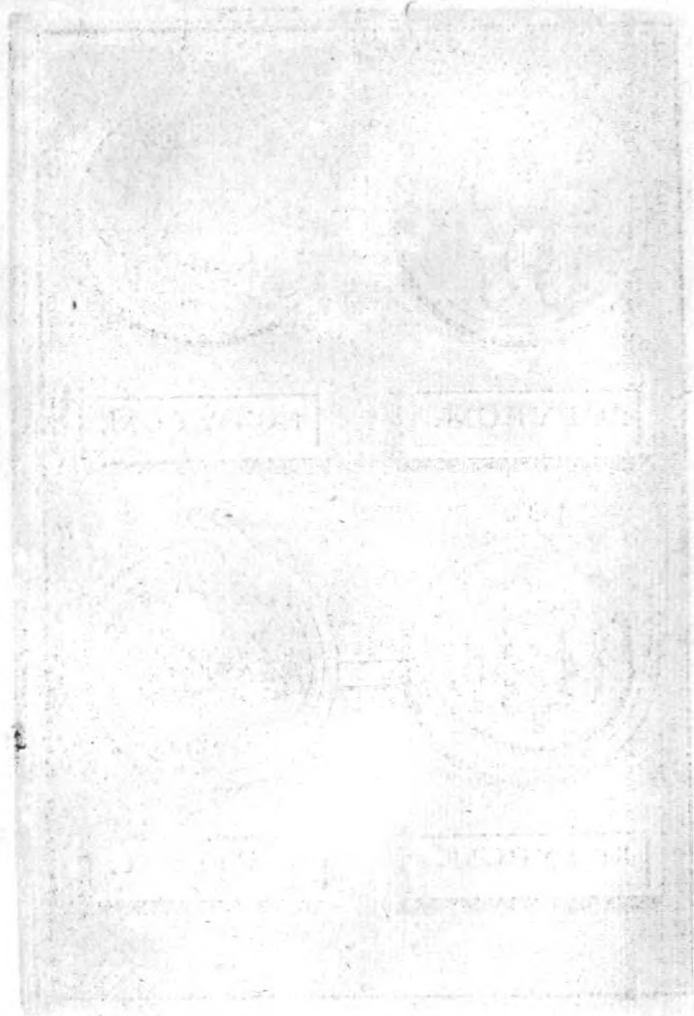

MAGNES.

403

CALCEDON.

404

ECTYPUM.

405

ECTYPUM.

406

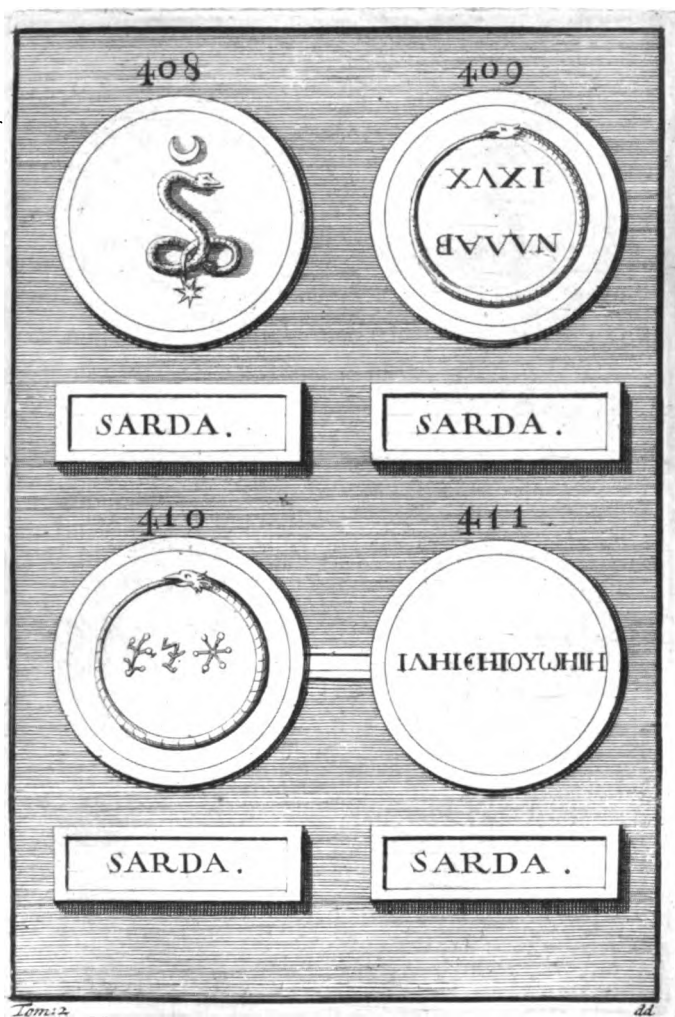
ECTYPUM.

407

ECTYPUM.

412

SARDA.

413

ECTYPUM.

414

SARDA.

415

SARDA.

416

CALCEDON.

417

CALCEDON.

418

ONYX.

419

ONYX.

420

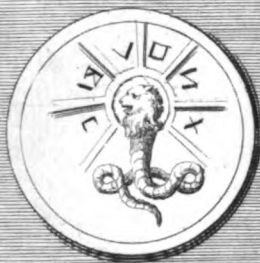
421

IASPIS.

IASPIS.

422

423

ECTYPUM.

IASPIS.

424

ECTYPUM.

425

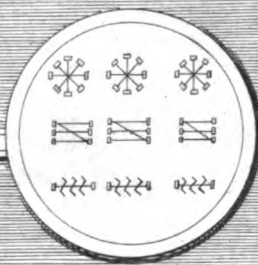
CALCEDON.

426

ECTYPUM.

427

ECTYPUM.

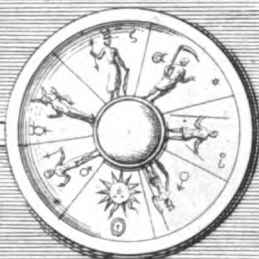

432

ACHATES.

433

ACHATES.

434

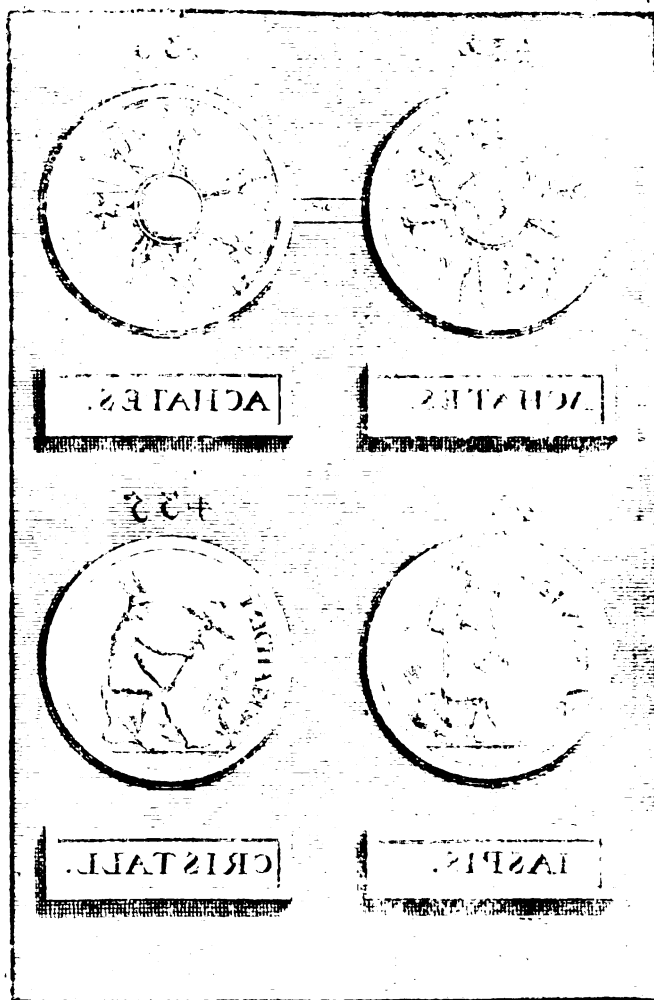

IASPIS.

435

CRISTALL.

428

429

ECTYPUM.

ECTYPUM.

430

431

HELIOTROP.

HELIOTROP.

436

IASPIS.

437

SARDA.

438

HELIOTROP.

439

HELIOTROP.

440

IASPIS.

441

IASPIS.

442

ECTYPUM.

443

HELIOTROP.

444

SARDA.

445

ECTYPUM.

446

HELIOTROP.

447

HELIOTROP.

448

ECTYPUM.

449

ECTYPUM.

450

ECTYPUM.

451

IASPIS.

452.

ECTYPUM.

453

ACHATES.

454

SARDA.

455

SARDA.

456

ACHATES.

457

ACHATES.

458

HELIOTROP.

459

HELIOTROP.

460

SARDA.

461

SARDA.

462

SARDA.

463

CALCEDON.

464

SARDA.

465

SMARAGD.

466

ONYX.

467

IASPIS.

468

ECTYPUM.

469

VITR. ANTIQ.

470

SMARAGD.

471

ACHATES.

472

ACHATES.

473

CALCEDON.

474

CALCEDON.

475

ACHATES.

476

ACHATES.

477

IASPIS.

478

LAZVLI.

479

GEMM.INC.

480

GEMM.INC.

481

GEMM.INC.

482

GEMM.INC.

483

GEMM.INC.

484

GEMM.INC.

485

GEMM.INC.

486

GEMM.INC.

487

GEMM.INC.

488

GEMM.INC.

489

GEMM.INC.

490

GEMM.INC.

491

GEMM.INC.

492

GEMM.INC.

493

GEMM.INC.

494

GEMM.INC.

495

GEMM.INC.

496

GEMM.INC.

497

GEMM.INC.

498

GEMM.INC.

499

GEMM.INC.

500

GEMM.INC.

501

GEMM.INC.

502

GEMM.INC.

503

GEMM.INC.

504

GEMM.INC.

505

GEMM.INC.

506

GEMM.INC.

Tom. 2.

kk.

507

GEMM.INC.

508

GEMM.INC.

509

GEMM.INC.

510

GEMM.INC.

511

GEMM.INC.

512

GEMM.INC.

513

GEMM.INC.

514

GEMM.INC.

515

GEMM.INC.

516

GEMM.INC.

517

GEMM.INC.

518

GEMM.INC.

519

GEMM.INC.

520

GEMM.INC.

521

GEMM.INC.

522

GEMM.INC.

Tom. 2.

12

523

GEMM.INC.

524

GEMM.INC.

525

GEMM.INC.

526

GEMM.INC.

527

GEMM.INC.

528

GEMM.INC.

529

GEMM.INC.

530

GEMM.INC.

531

GEMM.INC.

532

GEMM.INC.

533

GEMM.INC.

534

GEMM.INC.

535

GEMM.INC.

536

GEMM.INC.

537

GEMM.INC.

538

GEMM.INC.

Tom. 2.

mm.

539

GEMM.INC.

540

GEMM.INC.

541

GEMM.INC.

542

CORNAL.INC.

543

LAZVLI.

544

LAZVLI.

545

LAZVLI.

546

LAZVLI.

547

LAZVLI.

548

CORNAL.

549

cornal.

550

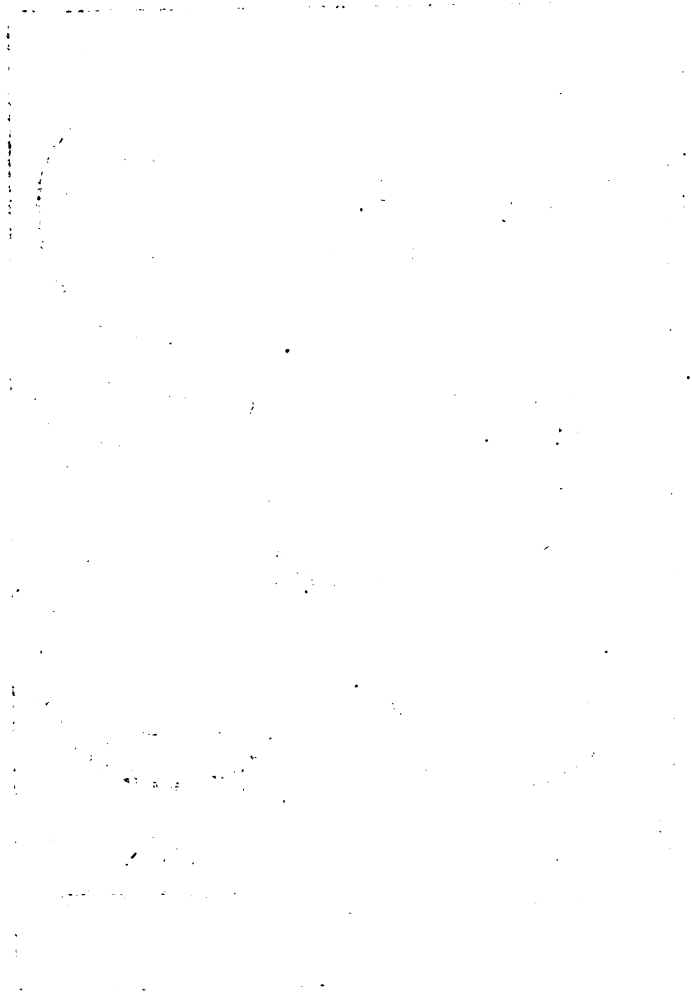

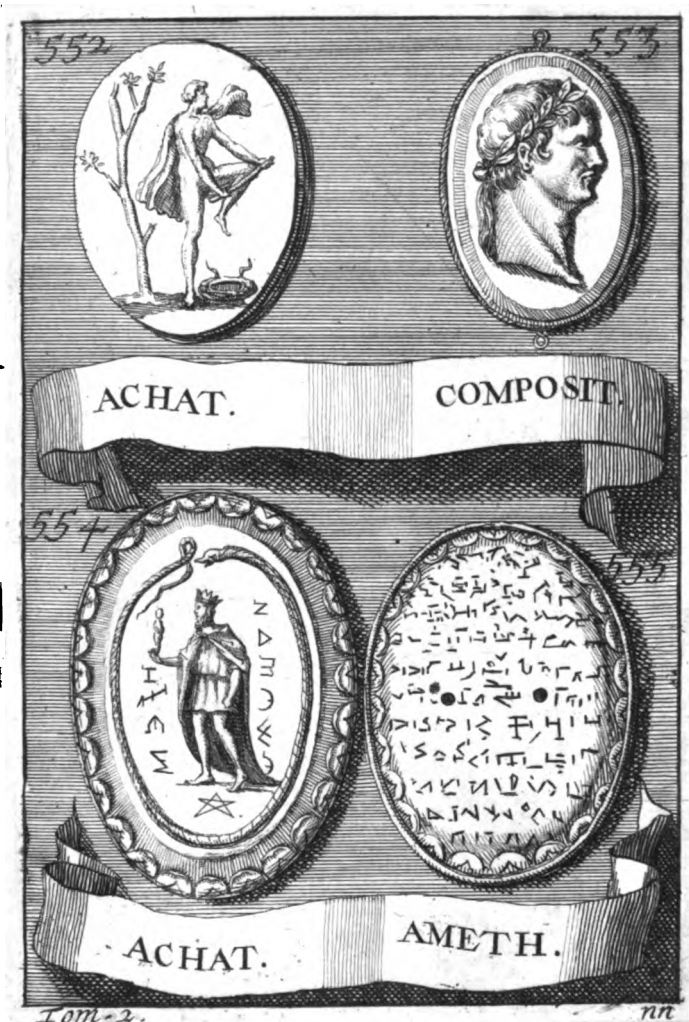
ACHAT.

551

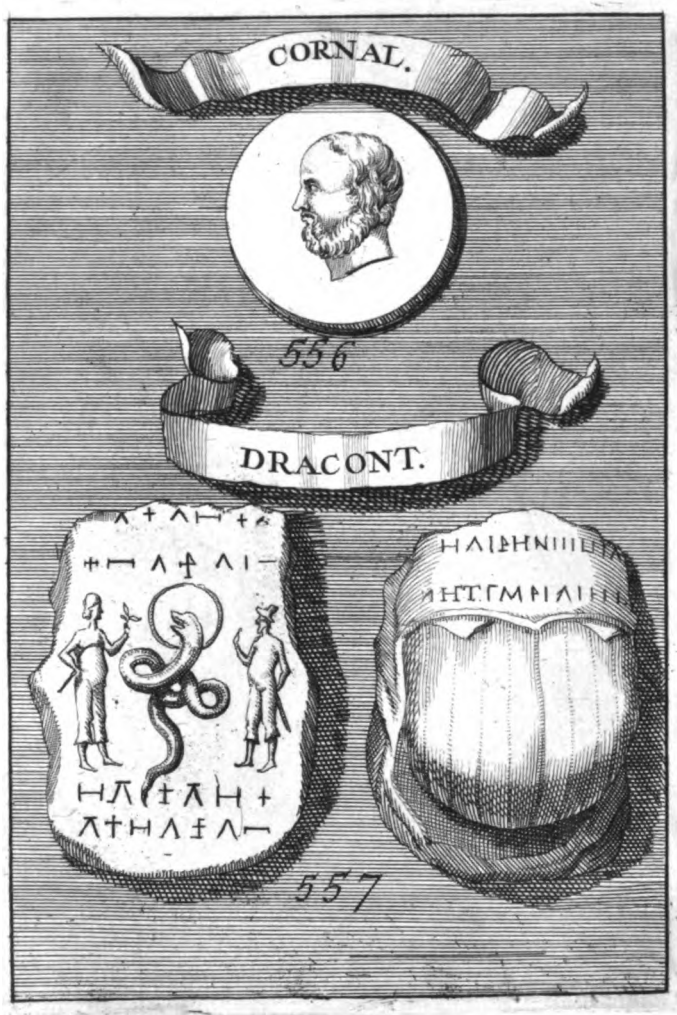
ONYX.

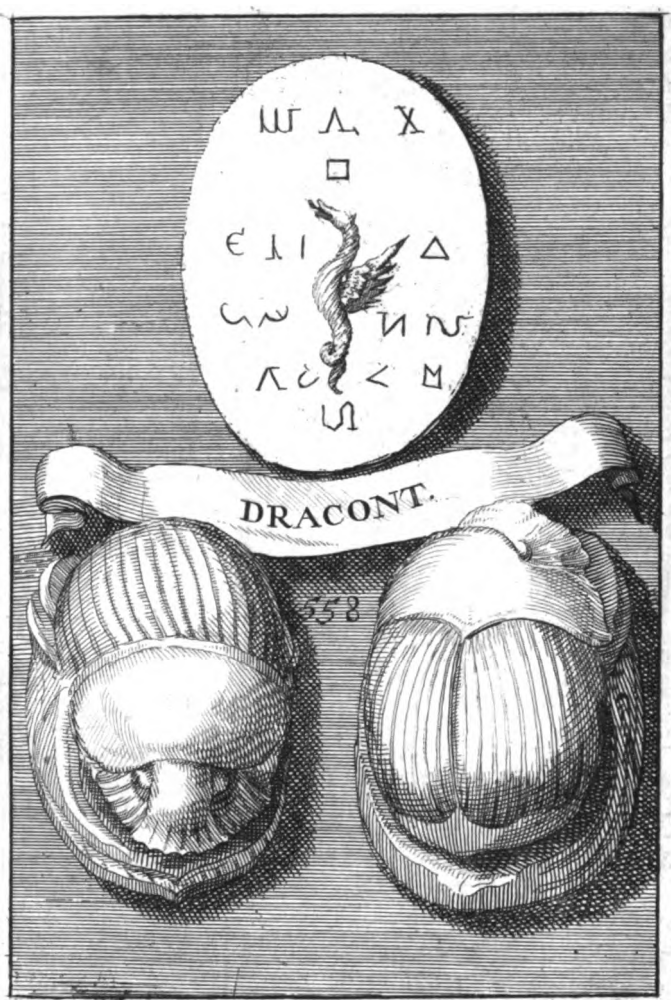

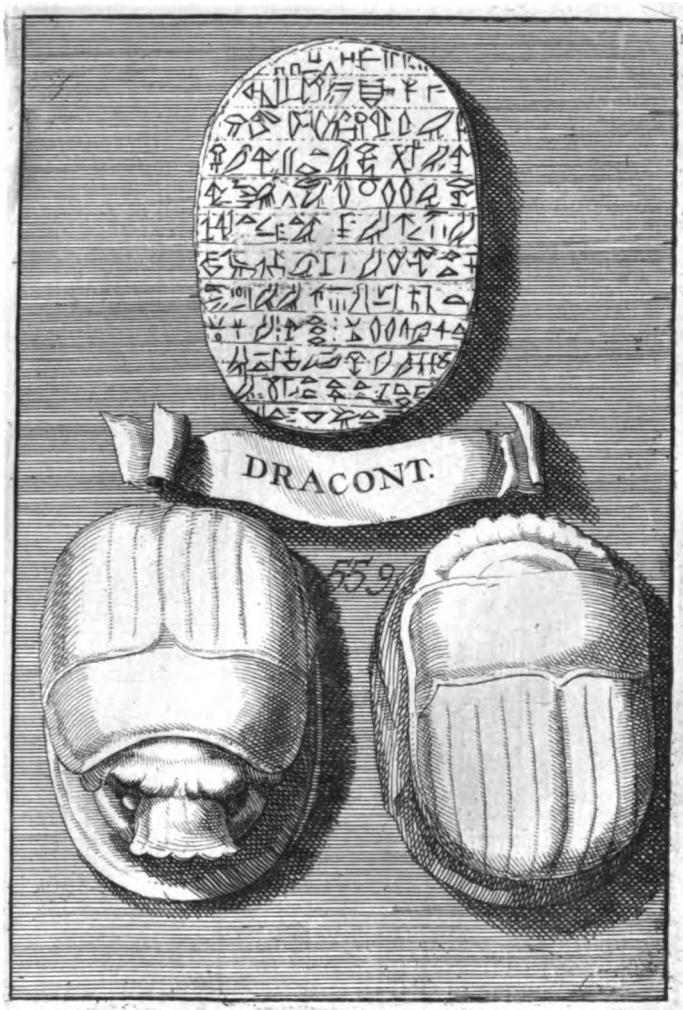

560

LAZVLI.

561

CORNAL.

562

CORNAL.

563

LAZVLI.

564

CORNAL.

565

ONYX.

566

CORNAL.

567

ONYX.

568

CORNAL.

569

CORNAL.

570

CORNAL.

571

CORNAL.

572

CORNAL.

573

CORNAL.

574

CORNAL.

575

CORNAL.

576

ACHAT.

577

ACHAT.

578

ACHAT.

579

CORNAL.

580

ACHAT.

581

ACHAT.

582

ACHAT.

583

ACHAT.

584

CORNAL.

585

ACHAT.

586

ACHAT.

587

ACHAT.

588

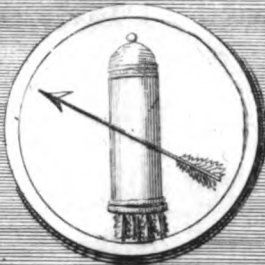
ACHAT.

589

ACHAT.

590

ACHAT.

591

ACHAT.

592

CORNAL.

593

CORNAL.

594

CORNAL.

595

CORNAL.

596

CORNAL.

597

CORNAL.

598

CORNAL.

599

SARDA.

600

LAZULI.

601

LAZULI.

602

LAZULI.

603

LAZULI.

604

LAZULI.

605

LAZULI.

606

LAZULI.

607

LAZULI.

608

LAZULI.

609

LAZULI.

610

LAZULI.

611

LAZULI.

612

LAZULI.

613

LAZULI.

614

LAZULI.

615

LAZULI.

616

LAZULI.

617

LAZULI.

618

LAZULI.

619

LAZULI.

620

ACHAT.

621

ACHAT.

622

LAZULI.

623

LAZULI.

12117

12118

12119

12120

624

CORNAL.

625

CORNAL.

626

CORNAL.

627

CORNAL.

Tom. 2.

38

628

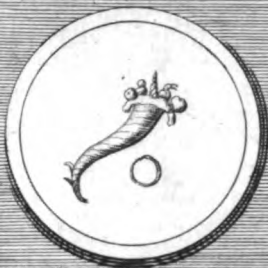
CORNAL.

629

ACHAT.

630

CORNAL.

631

ONYX.

632

CORNAL.

633

ACHAT.

634

CORNAL.

635

ACHAT.

636

SARDA.

637

LAZUL.

638

AMYR.

639

CORNAL.

640

ACHAT.

641

AMATH.

642

CORNAL.

643

ONYX.

1000

644

CORNAL.

645

CORNAL.

646

ACHAT.

647

ACHAT.

648

ACHAT.

649

CORNAL.

650

LAZUL.

651

LAZUL.

652

LAZUL.

653

LAZUL.

654

LAZUL.

655

LAZUL.

636

LAZUL.

637

LAZUL.

638

LAZUL.

639

LAZUL.

660

LAZUL.

661

LAZUL.

662

LAZUL.

663

LAZUL.

664

GEMM.INC.

665

GEMM.INC.

666

GEMM.INC.

667

GEMM.INC.

668

GEMM.INC.

669

GEMM.INC.

670

GEMM.INC.

671

GEMM.INC.

M A R B O D A E I

G A L L I

P O E T A E V E T U S T I

*Carmen de Gemmis sive lapidibus
pretiosis.*

SALUTEM DICIT TIBERIO EVAX.

Esideranti tibi scribi à me mysteria omnium lapidum, * quæ generi humano, ea sapienti prodesse videantur, negandum tibi non fuit. Tu itaque custodi summa diligentia mysterium summi altissimi-que dei. Hoc enim mysterium ceteris gentibus incognitum, Egyptiis vero cognitum, neque à Διόφιλοις neque aliis hostibus tradideris, ne unquam ad sterilitatem hujus scientiæ deveniat Egyptus, & ne eadem per aliquem concremata, incendio conflagretur, aut immissis in Egyptum regibus servos efficiat omnes Egyptiis dominantes. Hic enim aliis traditus non est, & ne alii in sua potestate detineant, perpetua custodia habeatur. Furo autem tibi per summum deum, quod parem melioremve librum Aegyptus non habet. Cujus jurationis testis est summus deus. Mittam enim tibi bonum scilicet nomen, per quod genus noscetur. Igitur perpetualiter custodiat in nobis. Præstat enim multum in omnibus actionibus per singulas Hierarchias, quas Græci vocant omnium lapidum. Vale.

*quod generi humano ea prodesse sapientibus videbatur.

EVAX TIBERIO IMPERATO-
RI SALUTEM.

Magnifica tua dona accepi, per centurio-
nem Lacinium Frontem nomine,
quem dignatus es mittere ad me. Et ego
tibi invicem misi quodcumque charius
per terram in Orientis partibus de omnibus lapidibus
remediorum nomen existit, Vale.

C A R-

MARBODAEI

GALLI

PRAEFATIO.

Vax rex Arabum † legitur scripsisse Neroni ,
Qui post Augustum regnavit in orbe secundus ,
Quot species lapidum, quæ nomina, quique colores,
Quæve sit his regio, vel quanta potentia cuique.

† fertur.

Hoc opus excerptens, dignum componere duxi ,

Quæ-
que.

Aptum gestanti forma brevior libellum ,
Qui mihi præcipue, paucisque pateret amicis,
Nam majestatem minuit, qui mystica vulgat.
Nec secreta manent, quorum sit conscia turba.
Hunc tribus (ut multum) dandum sancimus amicis,
Qui numerus facer est, & nos sacra pandimus illis,
Qui secreta dei servando decenter honorant :
Quos gravitas morum, vitæ commendat honestas.
Occultas etenim lapidum cognoscere vires ,
(Quarum causa latens effectus dat manifestos)
Egregium quiddam volumus, rarumque videri.
Scilicet hinc solers medicorum cura juvatur ,
Auxilio lapidum morbos expellere docta.
Nec minus inde dari cunctarum commoda rerum
Autores perhibent: quibus hæc perspecta feruntur.
Nec dubium cuiquam debet falsumque videri ,
Quin sua sit gemmis divinitus insita virtus.
Ingens est herbis virtus data, maxima gemmis.

A a a 3

Ulti-

¶ Ada-
mas 1.

Ultima præcipuum genus India fert Adamantis,
 De Crystallorum natum sumptumve metallis.
 Hunc ita fulgentem Crystallina reddit imago,
 Ut ferruginei non desinat esse coloris.
 Cujus durities solidissima cedere nescit,
 Ferrum contemnens, nulloque domabilis igne.
 Hæc tamen hircino calefacta cruore fatiscit,
 Incudis damno, percussorumque labore.
 Hujus fragmentis gemmæ sculpuntur acutis.
 Hic sed avellana major nuce non reperitur.
 Alterius generis producit Arabs Adamantem
 Non sic invictum, nam frangitur absque cruore.
 Nec par huic nitor est, præcique minoris habetur,
 Pondere sit quamvis & enormi corpore major.
 Tertius est Adamas, quem dat maris insula Cyprus.
 Quantum producit ferraria vena Philippis.
 Omnibus æqua tamen vis est adducere ferrum.
 Quod facit & Magnes, absente potens Adamante.
 Nam præfens Adamas, Magneti quod rapit, aufert.
 Ad magicas artes idem lapis aptus habetur.
 Indomitumque facit mira virtute gerentem,
 Et noctis Lemures, & fomnina vana repellit,
 Atra venena fugat, rixas & jurgia sedat,
 Insanos curat, duosque reverberat hostes.
 Clausus in argento lapis hic aurove feratur.
 Cingat & hinc lævum fulgens armilla lacertum.

¶ Achæ-
tes. 2.

Ut peribent primum lapis est inventus Achates
 In ripis fluvii, qui nomine dictus eodem :
 Hic precio dives Siculas perlabitur oras.
 Sit licet ipse niger, zonis tamen obsitus albis.
 Hic lapis ingenitas perhibetur habere figuras :
 Cujus nativis facies interlita venis,
 Nunc regum formas, nunc dat simulachra deorum.
 Rex Pyrrhus digito gessisse refertur Achatem,
 Cujus * plena novem signabat pagina Musas,
 Et stans in medio citharam tangebatur Apollo :

* plana

Natu-

Naturæ non artis opus , mirabile dictu.
 Hunc quoque Corallo similem gerit insula Creta.
 Cujus planicies *a* chryseis est illita venis.
 Iste nepæ virus fugat, & quod vipera fundit.
 Reddentem facies varias dat & Indus Achatem ,
 Nunc nemorum frondes, nunc dantem signa ferarum :
 Hic sedare sitim, visumque fovere putatur.
 Est & qui myrrhæ succensus spirat odorem.
 Sanguineas maculas est qui perhibetur habere.
 Cerea cui facies, quia creber, vilis habetur.
 Portantem munit , viresque ministrat Achates ,
 Facundumque facit, gratumque, bonique coloris.
 Hoc Anchisiades comitante pericula vicit.

Ventriculo galli, qui testibus est *b* viduatus
 Cum tribus (ut minimum) factus spado vixerit anais
 Nascitur ille lapis, cujus non ultima laus est ,
 Et per bis binos capit incrementa sequentes ,
 Mensuramque fabæ crescens excedere nescit ,
 Crystallo similis, vel aquæ, cum lym-pida paret.
 Hinc Alektorium nomen posuere priores ,
 Nomen apud Græcos de galli nomine sumptum.
 Nam quem nos gallum communi more vocamus ,
 Grammatici Græco hunc *ἀλέκτορα* nomine dicunt.
 Invic-tum reddit lapis hic quencunque gerentem ,
 Extinguitque sitim patientis in ore receptus :
 Nam Milo Crotonias pugiles hoc præside vicit.
 Hoc etiam multi superarunt prælia reges.
 Hic *c* excus-sorum promptus solet esse reductor ,
 Acquiritque novos veteresque *d* instaurat honores.
 Hic oratorem verbis facit esse disertum ,
 Constantem reddens cunctisque per omnia gratum.
 Hic circa Veneris facit incentiva vigentes ,
 Commodus *e* uxori , quæ vult fore grata marito.
 ¶ At bona tot præstet clausus portetur in ore.
 Et *f* Geraniten vetus experientia laudat.
 Iste colore niger , superat virtute colorem.

a croceis

Alecto-
 rius *g*.
b spolia-
 tus

c ex pul-
 forum
d refor-
 mat

e & do-
 minæ.
g alijs Ur.
 Gerani-
 tes *h*.
f Hiera-
 ctea

Quem

Quem prius abluto si quis gestaverit ore,
 Dicere mox poterit, quid de se cogitat alter.
 Huic quoque semper inest imperatoria virtus.
 Qua nequeat mulier quicquam prohibere petenti,
 Cujus sic virtus perhibetur posse probari:
 Muscis expositum corpus nudato gerentis,
 Lactis commixto mellisque liquore perunctum,
 Intactum cupido miraberis agmine linqui:
 Si lapidem cultris, facto grege spicula figent,
 Imbutamque cutem fugent per vulnera mille.

¶ Jaspis. Jaspidis esse decem species, septemque feruntur.

5. Hic & multorum cognoscitur esse colorum,
 Et multis nasci perhibetur partibus orbis.
 Optimus in viridi, translucentique colore,
 Et qui plus soleat virtutis habere probatur.

* febrem Caste gestatus * fugat & febres, & hydropem:

fugat. ar- Appositusque juvat mulierem parturientem,
 cet hy- Et tutamentum portanti creditur esse.
 dropem.

Nam consecratus gratum facit, atque potentem,
 Et (sicut perhibent) phantasmata noxia pellit.

* puta- Cujus in argento vis fortior esse * probatur.

tur. Sapphiri species digitis aptissima regum,
 ¶ Sapphirus Egregium fulgens, puroque simillima cælo.

¶ Sapphirus Inferior nullo est virtutibus atque decore.

sive Syrtites 6. Hic quoque Syrtites lapis à plerisque vocatur,

¶ vilior Quòd circa Syrtes Libycis permixtus harenis,

est, Fluctibus expulsus, fervente freto reperitur.

Ille sed optimus est, quem tellus Medica gignit,

Qui tamen asseritur nunquam transmittere visum:

Quem natura potens tanto ditavit honore,

Ut sacer & merito gemmarum gemma vocet ur.

b vegetat Nam corpus b vegetum conservat, & integra membra,

Et qui portat eum, nequit ulla fraude noceri,

Invidiam superat, nullo terrore movetur.

c Obstru. Hic lapis (ut perhibent) educit carcere victos,

¶ Obstru. Obtrusasque fores, & vincula tacta resolvit,

Placa-

Placatumque deum reddit, precibusque faventem,
Fertur & ad pacem bonus esse reconciliandam,
Et plus quam reliquas amat hanc *a* Hydromantia gemman,
Ut divina queant per eam responsa *b* mereri.
Corporeis etiam morbis lapis iste medetur:
Scilicet ardorem refrigerat interiorem,
Sudorem stringit nimio torrente fluentem,
Contritum *c* lacti super illitus ulcera sanat.
Tollit & ex oculis sordes, & fronte dolores,
Et vitii linguæ simili ratione medetur.
Sed qui gestat eum, castissimus esse jubetur.
Chalcedon lapis est hebeti pallore refulgens.
Inter Hyacinthum medioximus atque Beryllum.
Qui si pertusus digito, collouë feratur,
Is qui portat eum, perhibetur vincere causas.
Hæc species lapidis tantum tricolor reperitur.
Omne virens superat forma viridante Smaragdus,
Cujus bis quinæ species binæque feruntur:
Sunt etenim Scythici, *d* Bractani, *e* Niliacique,
Sunt & qui venis nasci perhibentur in æris,
Quos maculis vitiosa notat natura metalli:
Sunt *f* Carchedonii: reliquos piget enumerare.
Præcipuus Scythicis honor est, & *g* gloria major:
Gryphibus eripiunt servantibus hos Arimaspi.
Quos visus penetrat, famæ potioris habentur,
Quorum luce virens vicinus *h* tinguitur aër,
Quos neque sol mutat, nec clara lucerna, nec umbra,
Strata superficies quibus est, vel concava forma
More jacentis aquæ vultum spectantis obumbrat.
His usum speculis testatur fama Neronem,
Cum gladiatorum pugnas spectare liberet.
Optimus his situs est, quorum sunt corpora plana:
Commodus iste lapis scrutantibus abdita fertur,
Cum præscire volunt, *i* & divinare *k* per undam.
Augēt opes *l* lapis hic sese reverenter habentes,
Omnibus in causis dans persuasoria verba:

Bbb

a nigro-
mantia
f necro-
mantia.
b moveri

c lateri.

q Chal-
cedo-
nias 7.

Smarag-
dus. 8.
d ba-
ctriani
e mali-
ciani

f Chal-
cedonii.
g gratia

h tan-
gitur !

k aut.
l futura

Tan-

Tanquam facundi vis sit sermonis in illo.

Collo suspensus, durum fugat Hemitritæum,

a simili
b mul-
cedine Et sanare potest *a* ipsa ratione caducos,
Emendat fessos viridi *b* medicamine usus.

Et tempestates avertere posse putatur.

Fertur lascivos etiam compescere motus.

c accen-
ditque Proficit in viridem magis *c* exactumque decorem,
colorem. Ablutus vino, viridique perunctus olivo.

Chryso-
pasius, 9. Aethiopum tellus lapidem Chrysopassion edit,
Quem tenebræ perdunt, occultant tempora lucis.

Noctibus igne micans, vanescit luce diurna.

Absque nitore jacet auri pallore sepultus.

d solitò
nox mo- Hic quoque naturæ mutatus cernitur ordo.

re reve-
lat. Nam quem lux cælat, *d* subito nox cæca revelat.

Sardius.
10. Sardius à sardis est à quibus ante repertus
Sortitus nomen, rubri solet esse coloris,

Hic inter gemmas vilissimus esse putatur,

Præter fulgorem cum nil ferat utilitatis,

Excepto, quod Onyx nequit hoc præsentē nocere.

Huic quoque dat quinas species studiosa vetustas:

Sardo-
nyx. 11. Sardonychem faciunt duo nomina Sardus, Onyxque,
Tres capit ex binis unus lapis iste colores,

e & hinc. Albus *e* in his nigro rubeus supereminet albo:

Istum distribuunt species in quinque magistri,

Sed qui tres puros impermixtosque colores

Sic in se retinent ut distent limite certo:

His honor amplior est, & eorum forma probatur,

f coloris Densior & raro plus fertur habere *f* decoris.

Hic solus lapidum nescit convellere ceram,

Hic humilem castumque decet, vultumque pudentem,

Cujus virtutes alias reperire nequivi,

Partibus hunc nostris Arabes; sed & India mittit.

Onyx
12. A *g* collo suspensus Onyx, digitoue ligatus,

g Et *b* Insomnes lemures, & tristia cuncta *i* figurat.

b In Multiplicat lites, & commovet undique rixas,

somno
i repellit Dicitur & pueris nimias angere salivas,

Hanc

Hanc quoque dant nobis Arabes, dat & India gemmam.

Hæc etiam quinas species perhibetur habere,

Nomen ab ungue trahens Græci sermonis in usu:

Nam quos nos unguis nostro sermone vocamus,

Hos ὄνυχας patrio solet ille tenore vocare,

Sardius at præfens si sit tibi, non nocet Onyx.

Auro Chrysolithus micat & scintillat ut ignis:

Iste mari similis a quiddam viroris adumbrans,

Esse φυλακτήριον fixus perhibetur in auro,

b Nocturnos prohibet fortis tutela timores

Pertusus scetis si trajiciatur aselli,

Dæmonas exteret, & eos agitare putatur.

Trajectum lævo decet hunc c gestare lacerto.

Aethiopes legimus nobis hanc mittere gemmam.

Conspicuos reddit sexangula forma Beryllos,

Quod nisi fiat hebes his pallor inesse videtur,

d Eximie violæ similes, lymphæue marinæ

Esse volunt, & eos probat horum gnara vetustas.

Hic lapis ad nostras partes descendit ab Indis.

Hic & coniugii gestare refertur amorem,

Et se portantem perhibetur magnificare.

Dicitur & sese e stringentis adurere dextram.

Infirmis oculis in qua jacet unda medetur,

Pota simul ructus simul & suspiria tollit.

Et cunctos hepatis fertur curare dolores.

Istius esse novem species f voluere magistri.

Nominis ejusdem Topazion insula gignit:

g Qui quo rarior est, tanto magis est preciosus.

Hic species tantum binas perhibetur habere.

Alterius puro color est vicinior auro,

Clarius alterius, tenuisque magis reperitur,

Fertur hæmorrhoidis idem lapis auxiliari.

Quodque magis mirum, lunam sentire putatur.

Feruentes etiam compescere dicitur undas.

Hunc Arabum gignit tellus ditissima gemmis.

Et Chrysoprason lapidem domus Indica mittit.

B b b 2

11

Chryso-
lithus

13.

a quod-
dam

b Contra
noctur-
nos for-
tis

c pore-
tare

Beryl-
lus 14.

d Exi-
mies o-
leo simi-
les

e ge-
stans

f dixere
Topa-
zium 15.

g Qui
quanto
rarior

f dixere

Topa-
zium 15.

g Qui
quanto
rarior

Chry-
soprasus.

Hic 16.

a mix-
tumque
colo-
rem,
b relucet

Hyacin-
thus, 17.

Hic porri succum referens *a* mixtusque colore,
b Aureolis guttis quasi purpura tincta refulget.
Quas habeat vires nondum cognoscere quivi.
Sed tamen esse reor: nec enim fas omnia nosse.

c rufus

d de-
pressior.

Nam sunt Granati, sunt Citrini, Venetique
Confortativæ cuncti virtutis habentur,
Tristitiamque fugant, & vanas suspiciones.
Granatos præfert gemmarum quisque peritus,
His *c* rufus color est, & rarius inveniuntur.
Cæruleus Veneto qui protinus aëra sentit,
Nubilus obscuro rutilans clarusque sereno,
Optimus huic tenor est quem non *d* aut densior æquo
Obscurat succus, aut rarus perspicuum dat,
Sed flos purpureus mixtum componit utroque.
Hic & in os missus, plus frigidus esse probatur.
Duritæ solida cædi, sculpique recusat,
Fragmentis tantum superabilis est Adamantis.
Pallida Citrinos facies probat inferiores.
Sed quodeunque genus collo suspendere possis,
Vel digito portes, terras securus adibis.
Nec tibi pestiferæ regionis causa nocebit,
Sed magis hospitibus censebere dignus honore,
Justaque si qua petes, nullam patiæ repulsam.
Aethiopes nobis transmittunt hanc quoque gemmam,
Cum multis aliis, vitæ communis in usus.

Ame-
thystus.
17.

Purpureus color ac violaceus est Amethysto,
Qui quasi gutta meri, solet aut rosa munda videri.
Quidam marcidior, velut evanescit in album
Ut corruptus aqua vini rubor esse putetur.
India mittit eum, gemmarum maxima nutrix.
Hic facilis sculpi, contrarius ebrietati,
Carus haberetur, merito si rarior esset.

Chelido-
nius 19.
e aff vel
atque

At nunc negligitur, quando communis habetur.
Huic quoque dat species veterum sententia quinque.
e Et Chelidonium lapis est, quem gingnit hirundo,

Ventre

Ventre gerens pretium quo digna sit ipsa necari,
 Nec de fulgentum numero lapis iste putetur.
 Paruus & informis, sed nulli viribus impar,
 Præclaros quosdam lapides præit utilitate.
 Hujus sunt geminæ species, geminique colores.
 Nam niger & rufus, cæso de ventre trahuntur,
 Cedit gestato lunatica passio rufo,
 Curat & insanos, & languores diuturnos,
 Facundos facit, & gratos, multisque placentes:
 Ex lino facto decet hunc involvere panno,
 Et sic *a* in chela clausum portare sinistra.
 At niger in panno pacto gestatus eodem,
 Ad finem dignum suscepta negotia ducit.
 Obsistitque minis, & regum mitigat iras,
 Et dilutus aqua languentia lumina sanat.
 In croceo panno lini sub tegmine texto
 Ipse lapis positus, febres extinguere fertur,
 Et simul humores *b* expellere quosque nocivos:
 Nascitur in Lycia lapis, & prope gemma Gagates,
 Sed genus eximium *c* foecunda Britannia *d* mittit.
 Lucidus & niger est levis, & lævissimus idem,
 Vicinas paleas trahit attritu calefactus:
 Ardet aqua lotus, restinguitur unctus olivo,
 Prodest gestatus tumidis intercute lymphæ.
 Et dilutus aqua, dentes firmat labefactos,
e Cujus fumigium mulieri menstrua reddit:
 Accensus *f* prodit fumi nidore *g* caducos:
 Effugat immites simili ratione chelydros.
 Idem dæmonibus contrarius esse putatur.
 Eversos ventres juvat, & præcordia tensa.
 Vincit præstigias, & carmina dira resolvit,
 Et solet (ut perhibent) deprendere virginitatem.
 Prægnans potet aquam, triduo qua mersus habetur.
 Quo vexabatur partum cito libera fundit.
 Magnetes lapis est inventus apud Troglodytas,
 Quem lapidum genitrix nihilominus India mittit.

B b b 3

a sub

b com-
 pescere
 Gaga-
 tes. 20.
c longin-
 qua
d gignit.

e per
 suffu-
 migium.
f prodest
g caducis

Magne-
 tes. 21.

Hic

Hic ferruginei cognoscitur esse coloris;
Cui natura dedit vicinum tollere ferrum.

a Dece-
don vel
adedon

a Dorendus Magus hoc imprimis dicitur usus,
Conscius in magica nihil esse potentius arte.
Post illum fertur famosa venefica Circe
Hoc in præstigiis magicis specialiter usa.
Hinc & apud Medos cum res venisset in usu,
Detexit lapidis magis experientia vires.

b num Nam qui scire cupit sua b si sit adultera coniunx,
Suppositum capiti lapidem stertentis adaptet:
Mox quæ casta manet, petit amplexura maritum,
Non tamen evigilans: cadit omnis adultera lecto,
Tanquam pulsa manu, subito foetore coacta,
Quem lapis emittit, cælati criminis index.
Si fur claustra domus spoliis, gazisque refertæ
Ingrediens, prunas ardentes per loca ponat,
Et supraspergat Magnetis fragmina prunis,
Ut per tetragonum fumi calor alta vaporet:
Mentibus eversis velut impendente ruina
Diffugient omnes, in ea quicunque manebunt,
Et fur securus rapiet, quæcunque libebit.
Conciliare potest uxoribus ipsa maritos,
Et vice conversa nuptas revocare maritis.
Gratia præstatur, simul & Suadela per ipsum,
Sermonisque decor, disceptandique facultas.
Cum mulso datus, hydropem purgando resoluit,
Et combusturas superasperfus medicatur.

Coralius

æ 2.

c Aëre
conta-
ctus

Coralius lapis est, dum vivit in æquore, vimen.
Retibus avulsus, vel cæsus acumine ferri,

c Aëre contacto fit durior, ac lapidescit:
Quique color viridis fuerat modo, puniceus sit.
Hic velut arbuti ramusculus esse videtur
Circa semipedem, vix longior inveniendus:
Ex quo finguntur gestamina commoda multis,
Quippe salutaris, gestantibus esse probatur,
Huius est d (ut ait Zoroastres) mira potestas,

d (ut
dixit)

Et

Et sicut scribit *a* Metrodorus maximus autor,
 Fulmina, Typhônas, tempestatesque repellit
 Arate, vel tecto, vel agro, quòcunque geratur,
 Aut in vinetis asperfus & inter oliva,
 Aut à ruricolis cum semine jactus in *b* agris,
 Grandinis avertit calamis contraria tela,
 Multiplicans fructus ut fertilitate redundant,
 Umbras dæmonicas, ac Thessala monstra repellit,
 Introitus præstat faciles, finesque secundos.

Ast *Alia* regio, quæ nomen habens Alabanda
 Fert Alabandinam, cujus lux æmula Sardi,
 Judicis ambiguum de nomine fallit acumen.

Sed neque Corneolus lapides retinere libebit,
 Qui licet obscurum videantur habere *c* ruborem,
 Non spernenda tamen his creditur insita virtus.
 Nam lapis hic digito colloue gerentis adhærens,
 In disceptando surgentes mitigat iras.
 Quique lavaturæ carnis bonus esse videtur,
 Sanguinis ex membro sistit quocunque fluorem,
 Præcipuè talem patitur si scemina fluxum.

Ardentes gemmas superat Carbunculus omnes:
 Nam velut ignitus radios jacet undique carbo,
 Nominis unde sui causam traxisse videtur:
 Sed græca lingua lapis idem dicitur *ἀνθραξ*.
 Hujus nec tenebræ possunt extinguere lucem.

Quin flammæ vibrans oculis micet aspicientum,
 Nascitur in Libya Troglodytarum regione.
 Et species ejus ter *d* trinæ, tresque feruntur.

Vertitur in lapidem, quod stillat ab inguine Lyncis:
 Lyncurium vocitant, lapis est tamen hic preciosus:
 Nam credunt ipsas hoc præsentiscere lynces,
 Quæ mox egestum properant operire liquorem:
 Dum superaccumulant congestæ pondus harenæ,
 Scilicet invidia, ne nostros cedat in usus.
 Electro similem Theophrastus habere colorem.
 Hunc ait, & simili paleas adducere pacto:

a Metro-
 dorus
 opti-
 mus

b agros

c Ala-
 banda
 Alaban-
 dina five
 Alaban-
 dicus.

23.
 Corne-
 olus 24.
 c colo-
 rem

Carbun-
 culus si-
 ve An-
 thracites
 25.

Lyncu-
 rium 26.

Affir-

Affirmans ipsum stomachi placare dolorem
 Ictericis etiam priscum reparare *a* colorem,
 Et perturbati compescere reumata ventris.
 Inter præcipuos lapides numeratur Aetites,
 Quem petit extremis orbis Jovis ales ab oris,
 Custodem nidi, defenforemque futurum.
 Quo valeat pullis dubios avertere casus.
 Continet hic alium prægnantis more lapillum.
 Creditur ergo potens prægnantibus auxiliari,
 Ne vel abortivum faciant, partuve laborent,
 Appensus lævo solito de more lacerto.
 Confert præterea gestanti sobrietatem,
 Auget divitias, & amari cogit habentem,
 Victoremque facit, populique favoribus ornat,
 Incolumes pueros dat vivere, sive puellas.
 Atque caducorum fertur *b* cohibere ruinas.
 Si quis suspectus tibi sit de fraude veneni,
 Tuque probare velis sua num sit iniqua voluntas,
 Participem mentæ, quem formidas adhibeto,
 Pulmento posito, cui sit submissus Aetites.
 Si fraus corde subest, tentans glutire nequibit:
 Si tuleris lapidem, cupide gustata vorabit.
 Puniceum lapis hic memoratur habere colorem,
 Oceanique latens in littoribus reperitur,
 Aut aquilæ nidis, aut Persarum regione,
 Quem gemini, Pollux Castorque tulisse feruntur.
 Necque Selenitem fas est omnino *c* silere
 Qui velut herba virens, & Jaspidis æmula gemma,
 Lunares motus, & menstrua tempora servat:
 Crescit enim luna crescente, minorque minuta
 Efficitur, tanquam cœlestibus anxia damnis.
 Idcirco sanctus lapis à plerisque vocatur.
 Dicitur esse potens ad amorem conciliandum,
 Languentes etiam, Phthisicosque juvare putatur.
 Toto gestatus crescentis tempore lunæ
 Nec minus & toto per decrementa fluentis,

a vigo-
rem

Aetites,
27.

b perhi-
bere vel
sedare.

Seleni-
tes. 28.
c Nec
d tacere
e Quæ

Effectu

Effectus miros, & commoda plurima præstat.
Hanc autem gemmam memorant in perfide nasci.

At diversicolor, quem dicunt Gagatromeum,
Pelli capreoli similis lapis esse refertur :

Quem qui gestarit dux pugnaturus in hostem,
Hostem depulsum terraque marique fugabit.
Istius Alcides ope multa pericula vicit,
Succubuit, quoties lapidem non sustulit istum.

Ventorum rabie cum turbidus æstuat aër,
Cum tonat horrendum, cum fulgurat igneus æther,
Nubibus elusus cælo cadit ille lapillus,

Cujus apud Græcos extat de fulmine nomen :
Illis quippe locis, quos constat fulmine tactos,
Iste lapis tantum reperiri posse putatur,

Unde κεραυνίτης est Græco sermone vocatus :
Nam quod nos fulmen, Græci dixere κεραυνόν.

Qui caste gerit hunc à fulmine non ferietur,
Nec domus aut villæ, quibus affuerit lapis ille :

Sed neque navigio per flumina vel mare vectus,
Turbine mergetur, nec fulmine percutietur :

Ad causas etiam, vincendaque prælia prodest,
Et dulces somnos, & dulcia somnia præstat.

Huic binæ dantur species, totidemque colores,
Crystallo similem Carinaria mittere fertur,

Cæruleo tamen infectum rutiloque colore :

Mittit & Hispanus, regione manens Lusitana

Flammas spernentem similemque colore Pyropo.

Ex re nomen habens est Heliotropia gemma,

Quæ solis radiis in aqua subjecta batillo,

Sanguineum reddit mutato lumine solem,

Eclipsimque novam terris effundere cogit.

Denique post modicum vas ebullire videbis,

Aspergique foras subitæ scaturiginis imbrem :

Ut fit, cum nimbos distillat turbidus aër.

Se quoque gestanti dat plurima vaticinari :

Imbres de cælo vocat astringitque serenum,

C c c

Gagatromeum 29.

Ceranium 30.

Heliotropia 31

Atque

- a prædi- ecre.* Atque futurarum quædam *a* prænoscere rerum ,
 Hosque bonæ famæ , quibus est data , laudibus ornat ,
 Servat & incolumes producens tempora vitæ :
 Sanguinis astringit fluxum , pellitque venena ,
 Nec falli poterit , lapidem qui gesserit istum.
 Tot bona divino data sunt huic munere gemmæ.
 Cui tamen amplior iis concessa potentia fertur :
- b junga- tur.* Nam si *b* cingatur ejusdem nominis herba ,
 Carmine legitimo , verboque sacrata potenti ,
 Subtrahit humanis oculis quæcunque gerentem.
 Hanc nunc Aethiopes , nunc Cyprus & Africa mittit.
 Sanguinis aspersam guttis , similemque Smaragdo.
- Hephæ- stites five Episthi- tes 32.* Nascentur in bimari preciosior ære Corintho ,
 Dictus Hephæstites , rutilans lapis & rubicundus :
 Qui si ferventi fuerit conjectus ahenò ,
 Ignibus exultans prius , ilico sistitur unda ,
 Frigida post modicum lapidis virtute futura.
 Fructibus à terræ volucres arcere locustas ,
 Et nebulas steriles , & grandinis improba fertur
 Verbera , nec turbo (quos protegit iste) nocebit.
 Ad solem positus , radios emittit & ignem ,
 Mirantes oculos perstringens luce chorusca.
 Accensas idem compescit seditiones ,
 Et tutum servat dubia sub sorte gerentem :
 Pectore sed memori fixum teneamus oportet ,
 Qua cor parte jacet , lapides hos esse gerendos.
- Hæmati- tes 33.* Sumpsit Hæmatites Græcum de sanguine nomen ,
 Naturæ lapis humanæ servire creatus ,
 Stiptica cui virtus per multa probatur inesse :
 Nam palpebrarum superillitus asperitatem ,
 Et visus hebetes pulsa caligine sanat.
- c Ejus ramentis.* *c* Hujus fragmento si glarea mixta sit ovi .
 Succo dilutus , quem punica mala remittunt ,
 In medicinali veluti collyria cote ,
 Vel resolutus aqua juvat hos , qui sanguinis ore
- d curat.* Spumas emittunt , & quæ linit ulcera *d* sanat.

Pota-

Potatus stringit patitur quem foemina fluxum.
 Carnes crescentes in vulnere pulveris hujus
 Vis premit, & ventrem redimet sine more fluentem.
 Vino dilutus veteri, bibitusque frequenter,
 Serpentis morsum, vel quod fit ab aspide vulnus
 Egregiè *a* sanat, resolutus aquis & inunctus:
 Mixtus melle potest oculos sanare dolentes.
 Vesicæ lapidem bibitus dissolvere fertur.
 Hic ferrugineo ruffove colore notatur.

Africa mittit eum, sed & Aethiopes Arabesque.

Archadiæ lapidem tellus producit *b* Abeſton
 Ferreus huic color est, naturæ mira potestas.
 Nam semel accensus conceptos detinet ignes,
 Extinguique nequit, collucens perpete flamma.
 Hinc & apud Græcos *c* Asbeston dicitur inde,
 Quod semel accensum, jam non extinguere posses.

Gignitur in Macedum regione lapis Pæranites,
 Foeminei sexus referens imitando labores,
 Sed quibus ex causis dubium: nam tempore certo
 Concipit, & parit, & parientibus auxiliatur,
 Ultima quas *d* urget dubii discriminis hora.

Difficilis gemmas super omnes Sagda repertu,
 Nunquam sciretur, nisi se daret inveniendam:
 In medio siquidem *e* natus lapis iste profundo,
 Naves vi quadam petit è regione meantes,
 Et prælabentis tabulis hærendo carinæ,
 Ad portum *f* trahitur maris, ignaris data nautis.
 Est autem morſu tabulæ sic fixa tenaci,
 Quod nequit abraſa ligni sine parte revelli.
 Huic præſius color est, regio Chaldaica tellus.

Aſt in Medorum regione lapis reperitur,
 Quem *g* Medum vocitant, mortis dator atque salutis.
 Nanque super cotem mulieris lacte solutus,
 Quæ semel atque marem peperit perſanat inunctus
 Viſu fraudatos multo jam tempore cæcos:
 Cos medicinalis, viridis solet eſſe coloris.

C c c 2

a curat.

Abeſton
34.
b Abeſton.

c Ebeſton.

Pæranites
ſive Pæ-
antis 35.

d vexat.

Sagda 36.

e incau-
tas.

f vehitur.

Medea
ſive Me-
dus. 37.
g Medea-
am.

Lacte

Lacte solutus ovis , femel atque marem parientis ,
 Expellit veterem simili ratione podagram ,
 Et fessas reficit sub anhelo pectore fibras :
 Hoc & nephritici sanescunt unguine renes ,
 Debet in argento mixtus vitrove reponi ,
 Jejunoque dari , sic utile fit medicamen .
 At resolutus aquis cotis sibi fragmine mixto ,
 Et porrectus ei tibi quem decreveris hostem ,
 Ut lavet inde suam , quasi pro medicamine frontem ,
 Obducet miseros extincto lumine vultus :
 Si potum dederis vomito pulmone peribit ,

ingrata Hic totus niger est , sed non *a* est nigra potestas :
 Candida , dum prodest , dum lædit , nigra vocetur .

Chalazia Est quæ candorem fert grandinis atque figuram ,
 38. Ictibus omnimodis invicta Chalazia gemma .
 Ejus naturæ vis tanta probatur , ut omni
 Tempore frigida sit , nulloque caleseat ab igne .

Hexe- Hexecontalithos lapis ex re nomen adeptus ,
contali- Quod sexaginta modico gerit orbe colores :
thos 39. Corporis exigui numero dispendia supplet .
 Dum tot gemmarum fert gemmula sola decorem .
 In Lybia lapis hic reperitur apud Troglodytas .

Cheloni- Indica testudo lapidem mittit Chelonitem ,
 40. Gratum , purpureo varioque colore nitentem :
 Quem si sub lingua , loto quis gesserit ore ,
 Posse magi credunt hunc divinare futura ,
 Orto mane die sextam duntaxat ad horam ,
 Tempore quod lunæ succrescere cernitur orbis .
 Sed luna prima , lapidis prædicta potestas
 Totius fertur spatio durare diei .

primæ Quintæ post decimam concordant tempora *b* lunæ :
 At decrementi lunaris tempore toto
 Ante diem tantum lapidi manet illa potestas .
 Est etiam nulli lapis hic obnoxius igni .

Præsius Conspicuis Præsius gemmis solet annumerari ,
 41. Sed non est carus ; contentus quippe decore ,

Utile

Utile nil affert : nisi quod viret , & decet aurum.
 Altera sanguineis species est illita *a* venis ,
 Tertia candidulis tribus est inscripta *b* lituris.

a guttis.
b figuris.

Crystal-
 lus 42.

Crystallus glacies multos durata per annos ,
 Ut placuit doctis , qui sic scripsere , quibusdam.
 Grandinis antiquæ frigis tenet atque colorem :
 Pars negat , & multis perhibent in partibus orbis
 Crystallum nasci , quas nec vis frigoris ulla ,
 Nec glacialis hyems , unquam violasse probatur.
 Sed certum cunctis , nec stat dubitabile cuiquam ,
 Quod lapis hic soli subjectus concipit ignem ,
 Admotosque sibi solet *c* hic accendere fungos.
 Hunc etiam quidam tritum cum melle propinant
 Matribus , infantes quibus assignantur alendi ,
 Quo potu credunt implerier ubera lacte.

c hinc.

Galactis
 five Ga-
 lactites
 43.

Nec minus & cineri similem Galactida dicunt ,
 Cum mulso tritum , lac multiplicare bibenti :
 Si tamen antè cibos fuerit post balnea sumptus ,
 Aut ovis ex gravidæ lana traducere filum
 Pertuso lapidi decet , & circumdare collo ,
 Sic se portantis fœcundet ut ubera lacte.
 Dat facilem partum simili ratione ligatus
 Ad femur illius , quæ parturiendo laborat.
 At si mundato circumspargatur ovili ,
 Cum sale mixtus aquæ , solis redeuntis in ortum ,
 Lacte replentur oves , scabiesque fugatur ab illis.
 Præterea tantis veteres hunc laudibus ornant ,
 Ut bona cuncta putent solum præstare gerenti ,
 Quæ simul à reliquis cuncta virtute darentur.
 Sed turbat mentem , si clausus in ore lique scat.
 Hunc mittit Nilus , producit & hunc Achelous ,
 Lactis dat succum tritus , lactisque saporem.

Orites
 44.

Lætiferos morsus niger atque rotundus Orites ,
 Quos fera , vel cornu , vel sævo dente peregit ,
 Cum roseo mixtus perfectè curat olivo.
 Per vastas heremos , interque feras gradientes

Ccc 3

Illæ-

- Illæsos servat, morsus abigendo ferarum ;
 a Hic a Qui viret, & maculas albas habet, alter Orites
 Casibus adversis portatus ubique resistit :
 Tertius afferitur famæ gravioris Orites ,
 Altera pars cujus crebris nimis aspera clavis ,
 b Corpus. Altera lævior est , b duri quasi lamina ferri.
 Hic facit appensus ne fiat foemina prægnans :
 Aut ut si prægnans fuerit , cito fundat abortum.
 Hyænia Tollitur ex oculis lapis extollendus Hyæna ,
 45. Dictus Hyænia , quam veteres (si credere dignum)
 Fatidicum numen memorant inferregerenti ,
 Quò queat imbutus prædicere quæque futura ,
 Sub lingua lotus si contineatur in ore.
 Liparæa Partibus in Lybicus lapis est c Liparæa vocatus ,
 five Li- Ad quem sponte sua properat genus omne ferarum ,
 paris 46. Quas venatorum suevit labor exagitare.
 c Liparis Non eget ergo canum cursu , curave sagaci ,
 vocita- Saltus perlustrans , lapidem qui gesserit istum :
 tus. Sternendæ satis est venabula tollere prædæ.
 Enydros Perpetui fletus lachrymis distillat Enydros ,
 47. Quæ velut è pleni fontis scaturigine manant ,
 Cujus naturæ grave sit deprendere causam :
 Nam si decurrit lapidis substantia , quare
 Non minor efficitur , vel non omnino liquefcit ?
 Sin ros exterior descendit ad interiora ,
 Ut semper refluat , cur se non impedit ipsum ,
 Scilicet ingrediens contrarius egredienti ?
 Iris 48. Irin dant Arabes, sed gignit eam mare rubrum
 Cryſtallo similem , cujus sexangula forma
 Clara luce micans , fert causam nominis hujus :
 Nam si sub tecto radiis sit subdita solis ,
 † Proximus inficitur paries , varioque colore
 Arcus cœlestis depingit utrinque figuram.
 Andro- Androdamanta (lapis formæ quasi tessera quadræ)
 damas Dicunt argenti repræsentare nitorem :
 49. Cujus durities quasi durities Adamantis.

Ipse

Ipse maris rubri mixtus reperitur harenis.
 Quem Magus affirmat tantæ virtutis haberi,
 Ut possit præsens animos sedare calentes.

Avertens oculis morbos Ophthalmius omneis
 Asseritur furum tutissimus esse patronus,
 Ac circumstantes obducta nube patronus,
 Ut spoliare domos possint impune latrones.

Ophthal-
 mius 50.

Tollitur è conchis species memoranda marinis,
 Unio dictus ob hoc, quòd ab una nascitur unus,
 Nec duo, vel plures unquam simul inveniuntur.
 Cujus ad ornatum laudatur candida forma,
 Quòd deceat vestes, deceat nihilominus aurum.
 Conchæ temporibus certis referuntur hiantes
 In cælum, patulæ rores haurire supernos,
 Ex quibus orbiculi candentes concipiuntur:
 De matutino fit clarius Unio rore.

Unio 51.

Ros vespertinus foetus solet ædere fuscus,
 Et juvenes conchæ dant baccas candidiores,
 Obscurat foetus a concharum grandior ætas.
 Quanto rorantis fuerit plus aëris haustum,
 Tanto majorem gignit roratio baccam.
 Ultrà feminucem b con crescere nulla putatur.
 Quòd si celsa micent tonitru convexa corusco,
 Conchæ diffugiunt subita formidine clausæ.
 Sic intercepto conceptio deperit haustu,
 Et fit abortivum, quod cœperat inde creari.
 Insignes baccas prædam maris India c gignit,
 Gignit & insignes antiqua Britannia baccas.

a Bacca-
 rum.

b sed cre-
 scere.

c mittit.

Pantheron multos testantur habere colores:
 Nam niger & rubeus, viridis, pallensque videtur,
 Purpureus, roseusque simul sparique coloris.
 Hos habet, & vario distinctus schemate vernat:
 Expedit hunc orto quàmprimùm sole videri,
 Ut victor possis omnes exire per actus:
 Ipso nanque die poterit te vincere nemo.
 Pantheram patet esse feram diversicolore,

Panthe-
 rus 52.

India

India quam gignit, cujus pavescit leonum
Voce fugit rabies, quam bestia contremittit omnis:
Hujus ad exemplar sic est lapis iste vocatus.

Apistos] Apistos nigri non ultima gemma coloris,
53. Ad gratam speciem rubeis interlita venis,
Pondere majoris mensuram corporis æquat.
Hanc, semel admoto si ceperit igne calorem,
Testantur calidam septem durare diebus.

Chalco- Chalcophonus pulsata refert tinnitibus æra,
phonos Qui si tractetur reverenter corpore casto,
54. Vocis dulce melos ajunt conferre gerenti,
Et ne raucescant, liquidas defendere fauces
Hic etiam nigrum perhibetur habere colorem.

Molo- Infantum cunas virtute sua Molochites
chites Protegit, & casus abigit quoscunque sinistros,
55. Ne teneros artus pars possit iniqua nocere.
Dat lapidi precium virtus cumulata decore:
Crassum quippe virens similis solet esse Smaragdo,
Hunc Arabum gentes prius invenisse feruntur.

Tecoli- Tecolithos nucleo similis perhibetur olivæ,
thus **56.** Aspectu vilis, naturæ vi preciosus.
Namque solutus aquis, & ab his quibus expedit haustus,
Dicitur esse potens, lapidosos solvere renes,
Vesicæque simul purgare dolentis harenas.

Pyrites Cui fulvus color est, cui nomen ab igne Pyrites,
57. Se vetat astringi, pertractarique recusat,
Tangi vult leviter, pavidaque manu retineri,
Nam pressus, nimium digitos stringentis adurit.

Diado- Diadochos per quam responsa petentibus aptus,
chos five Dæmonis effigies varias ostendere fertur,
Diadocus Nec lapis est alius, qui fortius evocet umbras,
58. Sed si defuncto quis forsitan applicet illum,
Protinus asseritur solitas amittere vires:
Namque sacer lapis est, & quæ mors sternit, abhorret,
Hunc autem perhibent similem fulgore Beryllo.

Diony- Nigra micat rubeis Dionysia consita guttis:
sius **59.**

Hanc

Hanc in aqua tritam vinum flagrare loquuntur
 Et tamen ebrietas ipsius odore fugatur,
 In quo naturæ solito nihil ordine currit,
 Dum lapis ex lymp̄ha vini producit odorem;
 Quamque creare solet vinum fugat ebrietatem.

Ast *a* Chrysolectrus similis describitur auro,
 Cujus ad electrum color inclinare videtur.
 Hic matutinis visu jocundior *b* horis,
 Dissimilem speciem post aspicientibus offert,
 Cujus materies rapidissima dicitur ignis:
 Nam cito vicino correptus flagrat ab igne.

Anulus ut gemmam digitis aptandus haberet,
 Dicitur in primis fecisse Prometheus usum,
 Caucasæ rupis quem fragmina *c* lucida ferro.
 Inclusisse ferunt, digitoque recepta tulisse.
 Aetas posterior junxit præciosa metalla,
 Et lapides caros adiecit, & insuper artem
 Infuetamque manum triplici vestivit honore.
 Sed fraus intactum quia nil humana relinquit.
 (Invida naturam dum scilicet ars imitatur)
 Veras à falsis labor est discernere gemmis,
 Callida quas didicit *d* vitro simulare doloso,
 Dum veram speciem mentitur adultera forma.
 Inde sit ut virtus gemmarum nulla putetur,
 Ignaros quoties tentata probatio fallit.
 Sed veras species (fuerint si rite sacratæ)
 Effectus miri procul ambiguo comitantur.

Chryse-
lectrus.
60.
a Chry-
selectrus
b auris

De anuli
lapidum-
que re-
pertore.
c scrupæ

vultu

MARBODAEI SIVE POTIUS IN- *certi auctoris versus aliquot hætenus desiderati.*

Capnites specie crystallinus optima gemma,
 Facundos faciens, curansque potenter hydropem,
 Magna sui gerulis est virtus & medicina.
 Reddit formosos, & cunctas mitigat iras.

D d d

Capnites.

Pellit

Pellit & ipse metus, fit gratia se comitanti.

Ophthalmius. Magna salus oculis Ophthalmius esse probatur :
Sed fures utuntur eo, & quos nemo tenere
Hoc presente potest, cur hoc fit, noverit autor.

Obsianus. Obsianus lapis est, incerta repellere semper
Somnia qui potuit, securus eo comitante,
Qui dormire potest, non illum somnia fallunt.

Ignites. Ignites lapis est, cui subvitreus color esse
Cernitur, & mundus, qui fluxum sanguinis omnem
Stringere consuevit, tantum sit fronte ligatus.
Infirmos aliena loqui vetat hæc quoque gemma :
Verrucas, noevolque fugat, Stygelque malignas
A pueris arcet, quorum sitiere cruorem.
Conflagrare vides incendia forte domorum,
Si tamen hunc adhibes, incendia sponte quiescunt.

Diadochos. Diadochos specie, similisque colore Beryllo,
Plus omni speculo probat effigies speculantum :
Et nullus lapidum tantum medicatur adustis.
Hic ubi defunctis adhibetur, sistere fertur
A virtute sua, fit hebes, neque lenit adustos.

Exebenus. Exebenus lapis est albus, fatis & speciosus.
Hæc gemma manus aurificum dum lympidat aurum,
Nil magis appreciat, nil illi charius illa.
Hæc valet ad stomachum, si sit conspersio facta
Cum vino vel aqua fractæ de pulvere gemmæ.
Novit & Exebeni vires infans & amens.
Conservat partum, citò liberat & parientem,
Si dextro femori connexus erit parientis.

Lingurus. Lingurum prægnans, lingurum si gerat infans,
More suo minus ut timeant, lingurus habebit.
Regius & morbus linguro vincitur hausto,
Si teris in vino permixto pulvere gemmæ.

Daphninus. Daphninus eximius facit ut lymphaticus omnis,
Se præsentè statim mereatur habere salutem,
Daphninus assuevit requiem dare dæmoniosis.
Daphninus ad fluxum valet & compescit hydropem.

Men-

Mennonius morbos, languores atque tumores,
 Virtus & omne fugans, inimicitiaque repellens,
 Facundum reddit, firmum facit atque fidelem,
 Quenque sui gerulum: vicerunt prælia reges,
 Evasere necem caulis capitalibus acti,
 Præside Mennonio, quem qui gerit effugit iras.
 Navita naufragium nunquam timet hoc comitante.

Menno-
 nius.

Ipsa Galactiten lapidem natura vocavit,
 Hoc à facte trahens Græcum simul atque Latinum,
 Lac utrunque sanans, in eodem nomine junges.
 Nanque γάλαξ Græc, lac dicimus esse latine,
 Fœmina deficiens à lacte, per hanc sibi gemmam
 Lac suffire potest, cum mulso pulvere sumpto.
 Contriti lapidis si fœmina respuit haustum,
 Vellus ovis gravidæ colló circumliget illa,
 Sic galactites super udo vellere sparsus,
 Mox plenis puer uberib. lac sugere quibit.

Gala-
 tes.

Odontem lapidem si quis venator habebit,
 Si latro, si raptor lapidem gestaverit illum,
 Pro votis succedet eis: quanquam pietatis
 Officiis careat, nec erit culpabilis actor
 Naturæ lapidumque deus, qui nil sine causa
 Efficit in rebus, cujus sunt omnia facta
 Ponderis & numeri mansuræ subdita legi.

Odon-
 tes.

Frons onagri vel frons, asini plerunque tumescens,
 Fert lapidem quandoque suum, qui pota venena,
 Atque venenosos fertur compescere morsus.
 Hunc in aqua radens, ut aquam pallere videbis,
 Mox evasuro dare ne tardes patienti.
 Hunc nuce majorem forma crispante videbis,
 Atque superficie pallefcere non renitere.

Lapis
 qui
 fronte
 nascitur
 asini.

Irim cælestem tricolor lapis est imitatus,
 Nomine Trifutes, juris facit esse peritos
 Iste sui gerulos, regum digitos decet ergo.

Trifutes:

Nascitur in Phrygia phrygius, sed hic est quasi pumex,
 Pumice sed gravior: facit hunc perfusio vini

Phry-
 gius.

D d d 2

Fol.,

Follibus afflatum procul ignis viribus uri,
 Et velut ignitum candescere sive rubere,
 Fertur & extingui perfusus nectare tantum :
 Utilis iste lapis tingendis vestibus esse
 Dicitur à Phrygiis fullonibus , hisque peraptus.

**Sarco-
phagus.**

Sarcophagus lapis est, qui mortua corpora fertur
 Ferme quater denis consumere posse diebus.
 Hujus apud Trojam reperitur plurima vena.
 Eiusdem generis sunt plurima saxa reperta ,
 Quæque etiam erodunt viventia corpora tactu ,
 Et minus observant , quæcunque cadavera claudunt.

**Specula-
ris lapis.**

Copia dat vilem, licet insignem Specularem :
 Hunc primum lapidem terris Hispania misit,
 Nunc legimus multis Regionibus hunc reperiri .
 Hic effossus humo , sic fissilis extenuatur
 Quas libet in crustas, ut vitro tenuior omni
 Cernatur, neque jam nisi vitrum credere possis.

F I N I S.

LIBRI QUI APUD PETRUM VANDER AAVENALES PROSTANT.

L'*Utilité des Voyages , qui concerne la connoissance des Medailles , Inscriptions , Statues , Dieux Lares , Peintures anciennes , & les Bas Reliefs , Pierres precieuses & gravées , Cachets , Talismans , Anneaux , Manuscrits , Langues , & autres choses remarquables. Et l'avantage que la recherche de toutes ces Antiquitez procure aux Sçavans. Avec un Memoire de quelques Observations generales qu'on peut faire pour ne pas voyager inutilement. Par M. Baudelot de Dairval , Avocat en Parlement , enrichis de plusieurs figures en taille douce , en Octavo , 2 voll.*

Stephanus de Urbibus , Gr. Lat. cum notis Gronovii, Berkelii & aliorum, fol.

Holstenii notæ in Stephanum de Urbibus, Gr. Lat. ejusdem Nymphæum cum fig. Dissert. de Æneæ adventu, de Gigantibus, &c. fol.

Hippocratis Opera Omnia, Gr. Lat. cum notis Lindani, Octavo, 2 voll.

Ciceronis Opera quæ extant Omnia, ex MSS. codicibus emendata studio atque industria Jani Gulielmii & Jani Gruteri, additis eorum notis integris : nunc denuo recognita ab Jacobo Gronovio, cujus ubique adjectæ sunt emendationes, petitæ partim ex libris MSS. partim ex animadversionibus Virorum Doctorum; etiam Orationibus illustratis accessione Asconii Pediani & doctissimi Veteris Scholiastæ, nunquam antea editi: Appositis in margine ad utentis commodum numeris, non tantum Gruterianis, sed etiam Apparatui Latinæ locutionis Nizoliano respondentibus; cum indicibus aliis correctis, aliis novis & accuratissimis. In magn. quarto, 4 voll. (x i voll.

— Idem in 12. ut supra cum ejusd. notis sub singul. pagin. positis,

— Epistolæ ad familiares, cum notis Gronovii, 12.

D d d 3

Cice-

Ciceronis de Officiis ex recens. Gronovii, 12.

Ammianus Marcellinus, cum notis & Var. Lect. Lindenbrogii,
Valesiorum & Gronovii, nec non vetustiss. nummis & fi-
guris adornata, fol.

— Idem, fol. Charta Majori.

— Idem, in magno quarto.

Quatuor Evangelia Gothica Anglo-Saxonica, cum Glossario Ju-
nii, quarto.

Valerius Maximus, 24.

Houtuyn Monarchia Hebræorum, 24.

Recueil sur les differens des Quartiers à Rome, 8.

Briggs Ophthalmographia & nova Visionis Theoria, 12. cum fig.

Lipsius & alii de Cruce, 12. 2 voll. fig.

Wesembecii Paratitla, cum notis Bacchovii, Brederodii, & alio-
rum, 4.

Thevet Vies des Hommes Illustres, avec leurs Pourtraits, 12 9 voll.

Burnet Histoire de la Reformation d'Angleterre, 12. 4 voll. avec fig.

Constantii Landi, Complani, Comitum Numismatum præcipuæ
Romanorum expositiones, cum vetustiss. nummis, 4.

Q. Curtius, cum notis Freinsheimii, Salmasii, & aliorum, 8.

Titus Livius, cum notis Gronovii & aliorum, 8. 3 voll.

Juvenalis cum Vett. Scholiast: & notis integris D. D. Virorum,
ex recensione Henninii, 4.

Arbeyd van Mars, of alle deffels Werken, op nieuws vermeerderd door
Anisson Mallet, 8. 3 deelen, vol platen.

Justi Lipsii Opera Omnia, 8. 4 voll. cum fig.

Stedeboek van Savoyen en Piemont, met seer heerlijke platen, in folio,
Atlas formaet, 2 deelen.

— 't selve in 't Latijn, fol. 2 voll. Atlas papier.

Hugo Grotius *Droit de la Guerre*, 12. 3 voll.

— *Jaarboeken en Historien*, fol. met platen.

Beschryving van Morea en Archipel, fol. met kopere platen. 2 deelen.

Historiæ rei nummariz veteris scriptores aliquot insigniores, nem-
pe M. Hosti historica antiquitas Rei Nummariz, Men-
surarum, Ponderum, &c. Seldenus de Nummis. Labbé
Biblio-

31

Bibliotheca Nummaria & Budæus de aſſe & partibus ejus,
4. 2 voll.

Abrahami Gorlæi Antverpiani Daſtyliothecæ, ſeu annulorum
ſigillarium quorum apud Priſcos tam Græcos quam Ro-
manos uſus, ex Ferro, Aere, Argento & Auro prom-
ptuarii Pars Prima, collectis aliunde & ineditis & editis
Annulorum figuris auctior; cum explicationibus Jacobi
Gronovii, 4.

— Daſtyliothecæ Pars Secunda, ſeu Variarum Gemmarum, quibus
antiquitas in ſignando uti ſolita, Sculpturæ, triplo quam fue-
runt, partim antehac ineditarum, partim ex ſcriptis eru-
ditorum virorum collectarum numero locupletiores, cum
ſuccincta ſingularum explicatione Jacobi Gronovii. Acce-
dit Marbodæi, Galli, Caenomanenſis, Carmen de Gem-
mis & Lapidibus, 4.

— Idem 4. Charta Majori. 2 voll.

Lilii Gregorii Gyraldi Opera Omnia, continens Historia Deo-
rum in XVII. ſyntagmata diviſa, (cum eorum Iconibus)
quorum ultimum eſt de ſacrificiis, Libellus de Muſis, De
Herculis Vita, De re nautica. De ſepulchris & ſepeliendi ri-
tibus, cum notis J. Fæz. Historia Poëtarum Græcorum
& Latinorum dialogi, (cum eorum Iconibus & no-
tis Colomeſii) quibus accedunt duo de Poëtis ſui tem-
poris. Progymnaſmata adverſus literas & literatos. Ex-
poſitio Ænigmatum antiquorum & Symbolorum Pytha-
goricorum. Pythagorica præcepta myſtica ab Plutarcho
interpretata. Paræneſis in ingratos. Liber de annis, men-
ſibus, cœterisq. temporum partibus. Carmina & Epiſto-
lia, fol. 2 voll. cum Numiſmatib. & fig. æneis, ſub prælo.

Theſaurus Antiquitatum Romanarum, in quo continentur lectiſ-
ſimi quique Scriptores, qui ſuperiori aut noſtro ſeculo Ro-
manæ reipublicæ rationem, diſciplinam, leges, inſtituta,
ſacra, artesque togatas ac ſagatas explicarunt & illuſtra-
runt, congeſtus à Joh. Georgio Grævio: acceſſerunt va-
riæ & accuratæ tabulæ Æneæ. In magno folio, 8 voll. ſub
prælo, de quo jam duo volumina in lucem edita ſunt.

Some-

Someren Poëzy of uytspanning van Vernuftten, 4.

Solleysel Marechal parfait, 4. 2 voll.

Boekelen opuscula de familiis veterum Jurisconsultorum, &c. 12.

Bebenburg de Juribus Regni & Imperii Romanorum, 4.

Crusii Variæ Observationes Juridicæ & de Herædibus instituen-
dis, 4.

Matthæus de Nobilitate, 4. cum fig.

Caroli Drelincurtii Homericus Achilles, editio altera auctior, 4.

Les Voyages de Monfr. de Monconys, en grand 12. 5. voll. *augmentée,*
avec figures.

Munting Kruidboek, misgaders desselfs oeffening, in folio, vol heerlijke
platen, van Boomen, Planten, Bloemen, &c. 2 deelen, *werd gedrukt.*

Hofmanni Lexicon Universale, ab ipso auctore visum & quidem
demiduo auctum, in folio, sub prælo.

Leon. Augustini Gemmæ & Sculpturæ antiquæ, cum earum enar-
ratione, in Latinum versa ab Jacobo Gronovio, 4. 2 voll.

Senece Opera, cum notis Lipsii, fol.

Hankius de Byzantinaram rerum Scriptoribus, 4.

Herbinii Religiosæ Kyoviensium Cryptæ, cum fig. 8.

Ovidii Metamorphosis, figuris Æneis elegantiss. representata à
Bavern, fol.

Religio Exculpata, 4.

Coccai Eer en Leer verdedigt tegen Hulsius, 4.

— ad Titum 4. Ch. Major.

— in Johannem, 4. Ch. Maj.

— in Catechesin Heidelb. 8.

Ruyfch de Valvulis, 12.

Jacobus Nicolaus de Vulneribus J. Christi, 8.

Sauberti Dissertationes Philologicæ, 4.

— in Mattheum, 4.

Gotfried Chronyck van 't begin der Wereld tot 1618. alles van nieuws
overgeset, en vervolght tot op dese tijd, vol heerlijke kopere
platen, in folio, 3 deelen. werd gedrukt.

Laurenbergii Græcia, cum Chartis Geographicis, sub prælo.

Steno Anatome cerebri, 12.

& plures alii.

F I N I S.

